Volume 49 No. 10
Fall 2014

Стаза Православља
The Path of Orthodoxy

The Official publication of the The Serbian Orthodox Church in North and South America

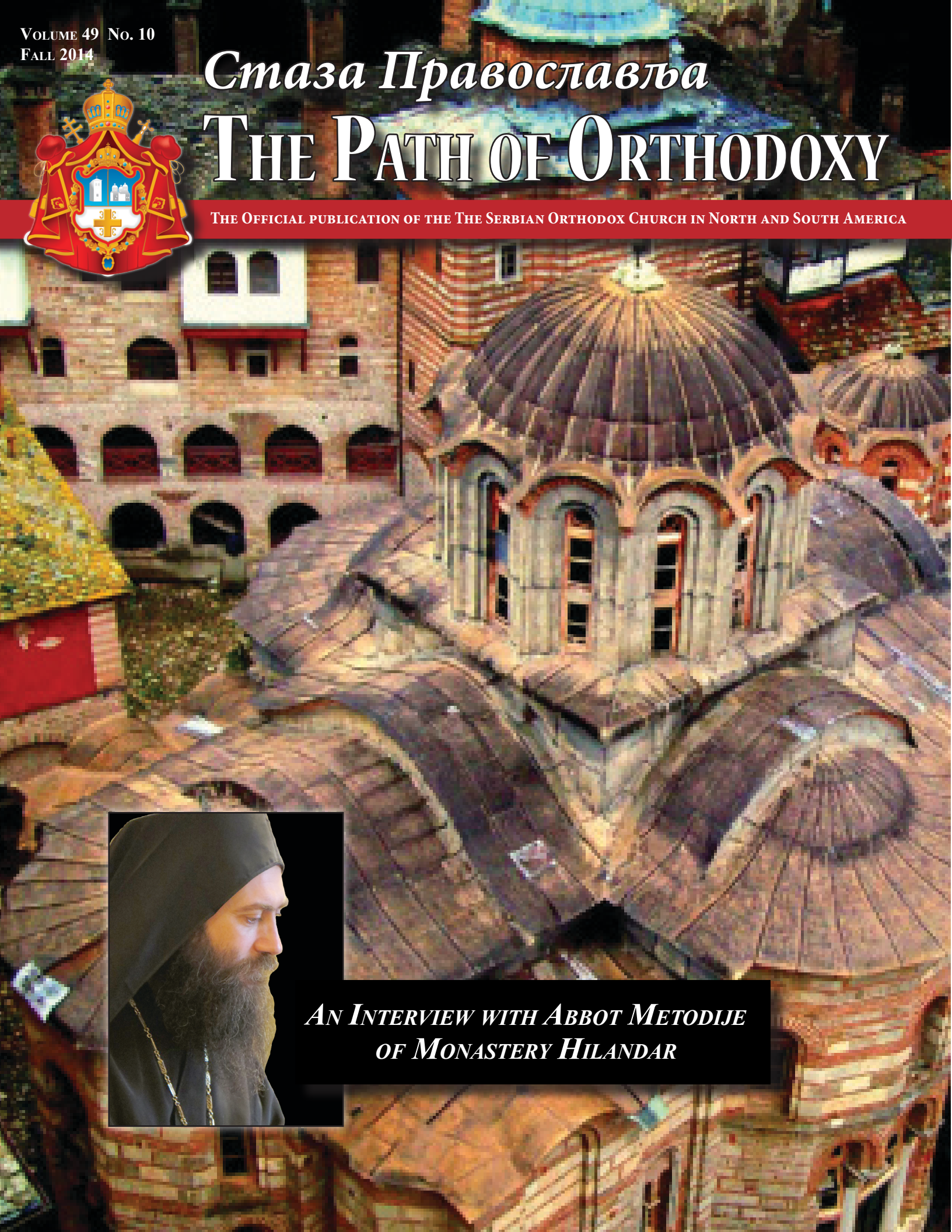

An Interview with Abbot Metodije of Monastery Hilandar

Inside

• VOLUME 49 • NO. 10 • FALL 2014

4
An Interview with Abbot Metodije
of Monastery Hilandar

3 Editorial
10 Assembly of Bishops Meet in Dallas
12 Long time Editors of The Path Retire
13 A Special Commemoration in Chicago
14 News from Our Communities
16 Planning a St. Sava Program
18 Our View

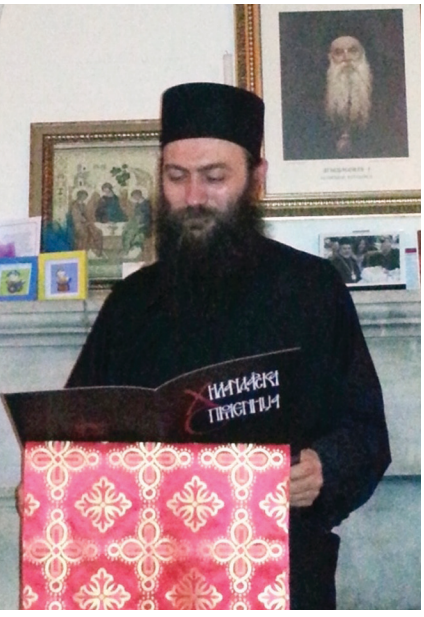

21
Разговор са игуманом манастира Хиландара о. Методијем

20 Реч Уредника
27 Вести из Цркве
31 Са речима благодарности...

COVER: Monastery Hilandar

With the Blessings of the Episcopal Council

The Path of Orthodoxy

The Official Publication of the Serbian Orthodox Church in North and South America

Editorial Staff

V. Rev. Milovan Katanic
65 South Keel Ridge Road
Hermitage, PA 16148
Phone: 724-342-1198
frmilovan@hotmail.com

V. Rev. Dr. Bratso Krsic
3025 Denver Street
San Diego, CA 92117
Phone: 619-276-5827
FrBratso@aol.com

V. Rev. Thomas Kazich
P.O. Box 371
Grayslake, IL 60030
Phone: 847-223-4300
tkazich@owc.net

Technical Editor
Vesna R. Meinert
Phone: 304-842-2927
vgtm1103@gmail.com

The Path of Orthodoxy is a quarterly publication. Issues are available in PDF format at *www.serborth.org.*

Letters to the Editor are welcome. All letters and manuscripts submitted for publication must be signed and contain the author's name and address and maybe edited for purposes of space and clarity. Material must be submitted via email in MS Word format.

The Path is available at no charge to all stewards of the Serbian Orthodox Church in the USA. Please contact your church board to insure you receive The Path.

Annual Subscriptions are also available (US Funds only):
USA, $12.50
Canada, $15.00
Overseas, $25.00
Single issue price, $5.00

Business and Circulation Address:
P.O. Box 883, Bridgeport, WV 26330
Email: webmaster@serborth.org

Editorial

A New Way Down an Old Path

Tradition, as defined in the dictionary, is "the transmission of customs or beliefs from generation to generation." In the process of this transmission, however, things change. Or, that which I pass on to my children undergoes a series of alterations so that - though essentially the same - it might slightly differ than what my father received from his.

Christos Yannaras once wrote that "the concept of tradition divides people". It separates them into conservatives who "feel safe in following ideas and concepts...that have been tested by time"; and into progressives, who do not seek after that assurance but "want to be pioneers, to mold life with their own hands."

We have an innate yearning for things to stay the same. This preference seems to be shared by all; subsequently, no one seems to like change. Some months back the *Yahoo* website altered their design. I clicked on the story about their new look. Scrolling through the comments on the bottom of the page I quickly discovered that the majority of them were negative. People preferred the old look. Or, more accurately, they had gotten used to it. We get used to things and change disrupts that comfortable routine. Yet, change is a part of our very being. St. Gregory of Nyssa observed: "everything that exists through creation is connected with change inasmuch as existence itself originates in change, the non-existing passing into existence by the divine power" [*Oratio Catechetica Magna* 6]. What's more, it's a part of our faith. Granted, there are those who will argue that our faith is based on tradition, a set of customs that we, as guardians of an ancient and sacred faith and culture, are called to preserve. Therefore, change for them is always seen with a large dose of skepticism. But in reality its not our faith that changes – or that we feel the need to change it - but ourselves: we grow, mature, seek out, we live out our faith. It's not so much that we are changing, but rather adapting to the life around us. In this regard it is not a conformity to the world, a change to something new, which we crave but, on the contrary, we desire to preserve our identity. As Bishop Maxim noted in a recent interview, "*man adapts in an effort to preserve his core. This adaptation is not bad in and of itself, for a tradition that does not adapt becomes a decadence. Introversion destroys creativity."*

The need to adapt has been the topic of discussion among the editorial board of *The Path of Orthodoxy* for some time now. As a result, and thanks to the leadership and blessing of the Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North and South America, beginning with this issue our official church publication has a new look, a changed format. Since most look to the internet for the latest news instead of waiting for the newest issue of *The Path,* we saw a need to slightly change our publication. Namely, we will continue covering major stories from the life of our Church, but we intend to offer our Serbian Orthodox readership more theological articles in both languages for spiritual edification.

The Path is in its fifth decade of existence. This is surely not the first time this publication has seen change. After all, it initially started on a local diocesan level, only to later become our national church paper. In addition, over the years there have been changes in the editorial staff, and this issue sees another such change: namely, long time English editor V. Rev. Stavrophor Rade Merick of 34 years and Serbian editor V. Rev Stavrophor Nedeljko Lunich of 36 years are both retiring from the editorial staff. Their many years of service to our church through this publication deserve our heartfelt gratitude (see more on page 12.)

Someone once said, *He who rejects change is the architect of decay*. With this issue we begin a new chapter in the history of our flagship church publication. We hope you will be pleased with the new format and supportive of our efforts.

Fr. Milovan Katanic

A Interview with Archimandrite Metodije (Markovic) Abbot of the Royal Serbian Lavra Monastery Hilandar

For over eight centuries Monastery Hilandar has represented the spiritual hearth and sanctuary of the ecclesiastical and educational foundation and building up of the Serbian people. Its history begins with the holy Nemanjas, Sts. Simeon and Sava, and has been led by the Holy Spirit throughout the centuries, as the Hilandar brotherhood faithfully and with the blessings of the Holy Theotokos of Hilandar, renovate the monastery and gather them for the angelic podvig and the fulfilling of Christ's law.

In April of 2010 the brotherhood of Monastery Hilandar, in accordance with the constitution of Mount Athos, elected Hieromonk Metodije as their abbot. Fr. Metodije was born in Cacak on January 7, 1970 of parents Momcilo and Milka. Before his monastic tonsure he studied electrical engineering at the University of Belgrade and has been at Monastery Hilandar since 1994.

With the invitation of His Grace Bishop Maxim of Western America, Abbot Metodije visited the west coast and, among other celebrations and solemnities, participated in the Diocesan days which took place on the church property in Jackson, California which bears the name of the first archbishop of Serbia and one of the founders of Hilandar, Saint Sava.

During his visit Fr. Metodije personally delivered letters of gratitude of the monastic brotherhood and Hilandar Foundation to the Circle of 100 who selflessly helped the renovations, which are still taking place, after the fire in March 2004.

Fr. Metodije shared with the faithful of the Diocese of Western America the Athonite, patristic and his personal experience, permeated by spiritual wisdom, which we now share with the readers of The Path of Orthodoxy as it appears in magazine format for the first time. We consider it appropriate and a great blessing that this first issue in its new format bears with it the blessing of Hilandar, since St. Sava was one of the founders of the monastery, the medieval Serbian state, but also the first archbishop of the local Serbian Orthodox Church.

Father, can you share with us your monastic experience of prayer and its significance?

Certainly, we can speak for days and days about prayer and to only yet touch upon this topic; therefore it is very difficult to say anything in a short period of time.

Top from left to right:
Aerial view of Monastery Hilandar,
Archimandrite Metodije.
One of the many paths on Mt. Athos.

Left: Archimandrite Metodije with the Brotherhood of the Monastery.

Since we are celebrating the feast of the Most Holy Theotokos during these days and, similarly, as we come from the Holy Mountain, where the garden of the Most Holy Theotokos is, where she is the Abbess, I think it is best to speak of prayers to the Most Holy Theotokos.

First of all, we must have the awareness that the Most Holy Theotokos, even though she surrendered her spirit to her Son and is now in heaven, is at the same time very close to us and every time someone asks for help in a true and sincere manner, she hears it, but we must have the awareness and faith that it is truly thus.

We can pray to the Most Holy Theotokos with long prayers, there are Akathists and Canons in the Prayer books, but we can also pray to her with the shortest prayer, which is: Most Holy Theotokos, save us.

But I would share with you my personal experience with prayer, that is, with the tropar: Rejoice O Virgin Theotokos, Mary full of grace, the Lord is with You. Blessed are You among women, and blessed is the fruit of Your womb, for You have borne the Savior of our souls.

When I came to Mount Athos twenty years ago I had the desire to visit as many monasteries and for the most part I walked from one monastery to the other. The paths on Mount Athos are often unmarked so that if someone doesn't know the way well enough and comes to a crossroad he will not be certain which path leads to which monastery. I don't know how I came to that good idea that each time I come to such a crossroad to recite that prayer 'Rejoice, O Virgin Theotokos..." and that in my heart I sense which way I should go. It was probably my Guardian Angel that placed that good idea within my heart. And truly, each time I recited this tropar I somehow felt in my being which path I should take and each time I took a certain path I ended up reaching the monastery of my intention.

But, it happened once that I found myself at such an intersection of a number of Athonite paths and I felt certain that one of the paths led to the monastery I wanted and I didn't need to recite the prayer so I headed down that way without prayer.

I soon realized my mistake, however, because that path led to some woods and I had to return again to the intersection. Then I realized that reading the prayer to the Most Holy Theotokos was necessary, which I said to myself, crossed myself and felt the need to go down the other way which before didn't look like the right way to me, however, it was truly the right path for I arrived at the monastery I was seeking.

In that way I had the fortune to feel in my own personal experience and to come to know the power of this prayer even before I officially became, first a novice and later as a monk, a member of the brotherhood of monastery Hilandar.

Of course, I did not forget this experience but later when the elders at the monastery gave me difficult tasks in managing the monastery jobs, I always used this prayer when situations were difficult and I realized how the Most Holy Theotokos always helps me do that which is best.

In the end, this is the message, therefore, not only my personal one but the message of the Holy Mountain; first, I hope everyone knows the aforementioned tropar by heart, and those who don't know it should learn it and use it in their lives whenever it is necessary.

Of course, the Most Holy Theotokos knows that we are praying to her even at times we are surrounded by many people, we can pray in our minds and recite it in our hearts and she will hear it and come to our aid, and no one around us at that moment will know that we are praying.

Each time we are to have an important conversation, one that might be sensitive, and we are not certain that we will complete it, or when we are to complete a task which we think surpasses our capabilities, we feel that we are not capable on our own to complete it but need help from nigh, and for all other difficult situations in our lives, we should always pray beforehand and you will see - soon I hope - that a small miracle will occur.

People nowadays are scattered and are oftentimes distant from their faith. They deny themselves the possibility of seeing how the Lord, or the Most Holy Theotokos, acts daily for our well-being. Instead of this spiritual scarcity we need to be courageous, to seek a personal touch that without restraint and with all honesty we experience the grace of prayer and pay attention, spiritually, on ourselves and our actions. Being open in this manner we will be convinced of the little miracles that occur all around us.

Monasticism has for centuries always offered answers to the complex questions of man's being, his salvation and behavior in this fallen world. Where does this experience and knowledge of man's nature come?

Life in the monastery was meant to be life according to the Gospel of Christ and we attempt, as much as we can, to fulfill that goal; of course, we don't achieve this completely but as much as it is possible the entire structure of the monastic life in the monastery is such that we live according to the Gospel. The essence of man's life in this world is a battle between good and evil. God created man as a free being and that is the greatest treasure that God gave us and, of course, He Himself values and never wants to destroy the freedom of the human person. Therefore, man chooses on his own whether he will do good or bad, that is, whether he will fulfill the evangelical commandments which our Lord left us in the Gospels and to acquire the evangelical virtues or will follow one's passions and commit sins.

In the Orthodox spiritual Tradition it is said that the goal of the Christian life is for the heart to be cleansed of the passions.

Next Page

"The essence of man's life in this world is a battle between good and evil. God created man as a free being and that is the greatest treasure that God gave us and, of course, He Himself values and never wants to destroy the freedom of the human person. Therefore, man chooses on his own whether he will do good or bad..."

Archimandrite Metodije

"Monastery Hilandar is a construction site today of the renovation of the St. Sava church of the Serbian people. Let us not forget the words of St. Sava: Let us be doers of words and not only readers."

Archimandrite Metodije

Previous Page

This goal is not final, it is transient, while the final goal is to cleanse it of the passions so that the Holy Spirit might dwell in it and thus acquire deification, and at the end of everything comes that for which reason we do all of this, and that is to be worthy of the Heavenly Kingdom. Knowing all of that each day we read about the spiritual battle. Those are books that speak to us of how the passions are defeated and virtues acquired. There are a number of passions through which the evil spirits, our enemies, tempt all of mankind. And sins themselves are, in fact, only a manifestation of that which is inside of us. It can happen that one doesn't commit a certain sin at a specific time, however, this doesn't mean that that passion doesn't exist inside of that person to bring about that sin; rather, it only means that some external event has not occurred which could produce the manifestation and committing of such a sin at a specific time. And so human behavior depends mostly on the manifestation of those passions that are inside of us and our battle against them; that is, whether we battle them or have adjusted to them.

Those monks who have shown the most zeal and success against these passions attain much experience in that spiritual battle. And those monks become spiritual fathers who, based on their personal experience, can later lead many other people, therefore, not only monastics but also people who live in the world.

Can you tell us something of the treasures of Monastery Hilandar, its charters, vessels and contents?

The charters are among the oldest written historical documents. In the Middle Ages they were issued by our rulers and their most powerful governors as public documents that reveal the will of the endowment, determine the rights, privileges, donations and gifts which they share.

In the Hilandar archives the majority of the charters are Serbian and Greek. The most significant among them are the Second gold-sealed letter of the Roman emperor Alexios III regarding the giving and appointing of Hildandar as a "royal monastery", taken from the jurisdiction of the local church leaders, from the first part of 1198; and the Second founding charter of Hilandar of the Great Prince (Zhupan) Stefan Nemanja from 1200-1202.

In our old library are many handwritten books, and we should single out the shrine containing a fragment of the Holy Cross which Saint Sava received from John III Doukas Vatatzes of Nicaea (1222-1254) for "all the good he had accomplished for the Roman people". It is kept in Monastery Hilandar and is the greatest blessing of Monastery Hilandar. We prostrate ourselves before the Cross on the Feast of the Elevation of the Honorable Cross.

There are other exponents of our treasury that represent a spiritual and cultural treasure for the Serbian people.

The significance of the Hilandar treasury and Hilandar itself is immeasurable. We Serbs are a small nation and at first glance, insignificant among the hundreds of millions of other nations. This why it is particularly amazing that we as a people are being challenged because of our values and heritage, our history is abused and our place in the spiritual and cultural history of Europe and the world is being overturned. But then there is that Hilandar which stores that heritage in its treasuries, its gardens testify to the high range and invaluable role and place it has among the cultural nations, a place that is not determined by quantity but the values and identity we posses. Hilandar is our identity card by which is seen that not only are we not indifferent, but that our history - both current and past - has laid the

very foundation of the cultural, Christian history of Europe and the world.

But we say this not because we are selfish, because we keep that heritage all to ourselves, for if we are honest before God we will see that we must admit that that which our ancestors created and preserved, is, in fact, not their work but a great blessing from God to our people. For this reason we have no right to keep that only for ourselves but must share that blessing with others.

In these surroundings such as America and in dioceses such as the Western American Diocese, where the members of the Serbian Church are from other nations, there we see that this is true indeed, that we truly can share that blessing with other people. And so that heritage will have greater value among people, and so our preserving of that which God has given us will be justified.

Many know that all the daily church services are served at the Athonite monasteries, and beside that the monks read prayers in their cells and have their obediences that must be carried out during the day. Can you describe for us a daily cycle at Monastery Hilandar?

Divine services on the Mount Athos begin very early, that is, during the night. During the summer months according to (Byzantine) Greek time the services begin at 4AM, while in the spring and fall months, as a transition time, they begin at 3AM, and the earliest is in the winter when they begin at 2AM. However, it should be known that monastics should not go straight to prayer without their own personal prayer, their prayer rules, since they are obliged to complete their personal prayer rules in their cells before the services. Monastics, therefore, are obliged to get up at least an hour before services, while some who are more zealous will get up even two or three hours before services.

Matins together with the Divine Liturgy, when served daily, lasts four hours. And after the Divine Liturgy we have our first meal, the first trapeza, which we call lunch since we only have two meals. After our meal the majority of the monks have time to rest which lasts two or three hours and afterward they all begin work on that which they have been assigned, or, that which we in the monastery call obediences, for example: working in the garden, receiving guests, etc.

These obediences last three or four hours and afterward the monks go to their cells and prepare themselves for Vespers, the beginning of which depends on when Matins began, for instance, in the winter when Matins was at 2AM, Vespers will begin at 3PM, while in the summer it begins at 5PM. Vespers lasts an hour and immediately afterward is dinner since the other service, which is called Compline, will last about two hours.

After that, if any of the other jobs need to be completed that had not been done during the day, one to two hours is allowed for work after Compline. After that we go to sleep because we must wake early.

In the event that the next day is a major feast day, then this schedule is slightly changed. Vespers is shortened and together with dinner it lasts an hour while Compline is not served; instead, we rest, and after two hours we begin Great Vigil. This Vigil usually lasts six hours and ends sometime after midnight and then we have approximately three hours to rest, after which the Divine Liturgy is served. After the Divine Liturgy of course we have a festal meal and no obediences are done then since it is a feast day, instead the monks use that time for reading, prayer, rest, etc.

The history of the monasteries on Mount Athos is very rich. We know that there are twenty monasteries there. How did it come about that the peninsula of Athos became a monastic "republic" and is the Athos history tied to the Most Holy Theotokos?

The entire Athonite peninsula was a place of idol worship before the coming of the Most Holy Theotokos who deigned to stop there on her way to Cyprus. We know that demons abided in the idols that gave answers and predictions to the people who lived in spiritual delusion and in that manner were fooled.

With the coming of the Most Holy Theotokos, however, by God's power, these demons spoke the truth and called all of the people of Mount Athos to come and prostate themselves before the Mother of the one, true God. It is not known for certain at what place that ship with the Most Holy Theotokos arrived, however she later appeared in visions many times on Mount Athos and we know of those places and I would say something about this.

When the Most Holy Theotokos arrived on Mount Athos she loved the entire place and she desired that it be placed under her protection and quickly afterward that place of idolatry became the place of monastics and prayer.

The largest monastery on Mount Athos is called the Great Lavra and its founder is St. Athanasius of Athos who is revered in Mount Athos as the greatest monastic who ever lived there.

The monastic battle is difficult and the temptations in the monasteries are great, and so once because of the poverty in the monasteries they were unable to obtain foods, the monks began to complain to their abbot, and in the end they all lost their patience and endurance and many of them left the monastery so that even the abbot, Saint

Next Page

Previous Page

Athanasius, decided to leave the monastery and find another place for this spiritual struggle.

When he was some two kilometers from his monastery he at once saw a woman dressed in black and was surprised to find a woman on Mount Athos as even at that time women were not permitted there. She asked him where he was going. But he replied angrily: And who are you to ask me and how can you even be here when it is forbidden for women to be here. The Most Holy Theotokos said: you are a monk and you are required to answer me with patience and not address me so harshly. St. Athanasius felt a great power from her words even though he still didn't know who she was and was compelled to patiently explain to her why he left the monastery. She then calmly reproved him and said: how is it that you monks who are required to show great patience surrender so easily and leave the monastery, don't you place your hope in God's help; but don't worry, return to your monastery, I will take care of you from this day forward.

And then St. Athanasius asked: who are you that you can promise such a thing. She said to him: I am the Mother of our Lord Jesus Christ. St. Athanasius asked her: how can I believe that since I know that even the demons can at times disguise themselves as holy angels and I'm afraid that this isn't some demonic deception. Then the Most Holy Theotokos said to him: strike that stone with the staff you hold in your hand. When he did that a great spring of water gushed forth. That spring gives a great abundance of water to this day. The water is very cold and refreshing; monks and all pilgrims that visit the Great Lavra drink from it with great joy and faith in the Most Holy Theotokos which is considered to be a great blessing. I should also note that Russian pilgrims like to bathe in this water, particularly during the winter months.

The Most Holy Theotokos made another visitation; it was on the shore in front of the monastery called St. Paul and at that time Serbian monks lived there. Mara Brankovic, the daughter of the Serbian rulers of the Brankovic family, was given to the Turkish sultan at that time to be his wife, but she kept her Orthodox faith. She desired to give a gift to the St. Paul monastery and the ship docked at the pier, and since she was the wife of the sultan she thought that the rule forbidding women to enter Mount Athos didn't apply to her, so she went herself bearing gifts to the monastery. However, some one hundred meters from the shore the Most Holy Theotokos herself appeared to her and forbade her to go any further. The abbot and monks came and took the gifts and she quickly returned to the ship and in honor of that visitation of the Most Holy Theotokos a small chapel was built which still stands to this day.

There are other examples of the visitations of the Most Holy Theotokos that are recorded in the history of Mount Athos.

What is the relationship of the European Union and Greek government towards Mount Athos?

In public opinion there is a position, sometimes stressed greatly, that the European Union interferes too much in the internal affairs of Mount Athos, pressuring Mount Athos to change its century old structure, but this is not true.

Also, the Greek government never launched anything that would influence a change in the structure that applies to Mount Athos. The most important thing is the issue of the "avaton", that is, the entrance of woman on Mount Athos. This is an interesting issue, and perhaps following this answer I should mention that the *avaton* principle is nothing unusual but is the approach of all monasteries.

The only difference here is that the entire peninsula is like a small republic dedicated to monasticism, so that this principle applies to a relatively large territory. In the history of monasticism there have been many monasteries, both men and women's, in which entrance of the opposite sex was forbidden.

And even if entrance to the monastery, or the church, itself was permitted there are specific living quarters where monks or

nuns live where persons of the opposite sex were not permitted to enter. So, this idea of *avaton* has been preserved to some degree in all monasteries.

There were a number of proposals at the European Assembly that this *avaton* be abolished, but in the reports on human rights the idea of avaton was interpreted unilaterally and unreasonably. The European Union cannot take this issue into consideration by imposing something that goes against our conscience because when Greece became a member a special declaration on the protection of the status of Mount Athos was signed. There are undoubtedly those who would like to change this and transform Mount Athos from a living monastic community into a dead exhibition of monastic buildings. Such initiatives existed before and they failed. But let's say that even if we don't take these uncultured initiatives as direct threats, we consider their spirit as a clear message of the direction the European Union and its people are heading. This is important for the Serbian people, as well as all Christians. Also, lovers of monasticism and Mount Athos are frightened that under some pressure hotels will be built on Mount Athos and that it be turned into a tourist attraction. However, this also is not feasible since all of Mount Athos is private property divided among twenty monasteries, and you here in America know very well what private property means.

In March of this year it has been ten years since the fire during which more than sixty percent of the monastery buildings were burned. Please tell us something about the work in progress, how much has been completed, and what more is planned to be done, and which factors are most important for future work.

Regarding the fire, it has truly been ten years since it occurred, while the renovations began in 2006 since those two years were spent preparing, first the building site needed to be cleared to prevent any risks and during that time the projects were completed.

When we were faced with the task of beginning the renovations our most important goal was for the monastery to look as it did before the fire. Many pilgrims came from throughout the world to Monastery Hilandar and there was also many photographs of our monastery and we knew that when they visit again they would like to be able to recognize it as it looked before the fire.

When we completed renovations of the first living quarters, many people who knew what the monastery looked like before, when they came to see it afterward confirmed that we succeeded in our task.

Of course, we needed to make some changes as well. This was done in those areas where the monks live, that is, in the private quarters of the monastery. This was done because when the living quarters were built the order in the monastery was the so-called *idioritmija*, which means that each monk would prepare his own meal, so that

their cells were like little apartments and they had a small kitchen. Since the cenobitic structure was once again introduced in 1990, where all monks were required to attend a common table, and since then it was no longer necessary for them to have large cells but small ones, as the tradition of the holy fathers was for the monastery.

The renovation of the monastery was conceived in such a way that the monastery itself formed a construction group whose members would be our workers. This system proved to be most effective because had we hired a company they would surely have had their own building but this way our workers were paid according to the work completed and so we saved a great deal of money. There is also better quality control this way.

Our endowment, the foundation in Belgrade, took care of the workers, and the director of this foundation Dr. Milivoj Randjic is with us today at your celebration. The assembly of elders, the highest administrative body in Hilandar, also has control of our foundation.

During the first years the work was financed by the Greek and Serbian government. However, when the economic crisis began in 2009, Greece completely suspended its aid, while Serbia continued but with only half the amount. Since then we were forced to ask for help from, mostly, our Serbian compatriots and others, so that we organized collections in Serbia as well as other places such as America, England, France, Russia; and of all the dioceses the Western American Diocese helped us the most. We take this opportunity to thank Bishop Maxim who organized all of that and all others from the diocese who helped.

At this time we can say that some sixty percent has been completed and almost of all these areas that had been destroyed in the fire are being used.

We place our hope in the Most Holy Theotokos, the Abbess of our monastery and of all of Mount Athos, and our founders St. Sava and St. Simeon, that we will fully complete this project.

Finally, Fr. Metodije, we wish to thank you for visiting us, for this wonderful conversation and, at the same time, we ask that you remember in your prayers the clergy, monastics and faithful of our Serbian Church in North and South America. And finally, we ask for your brief message to us.

Monastery Hilandar is a construction site today of the renovation of the St. Sava church of the Serbian people. Let us not forget the words of St. Sava: Let us be doers of words and not only readers. And, in brief, with these words I greet you and invoke the blessing of the holy Lavra of the Most Holy Theotokos of Hilandar, the founders of Hilandar, Saint Sava and Saint Simeon, bearing in mind our final goal, God's Kingdom, that is, eternal life in the holy, consubstantial, Life-creating and undivided Trinity, Father, Son and Holy Spirit.

Please visit www.hilandar.org to make your contribution to the rebuilding of Monastary Hilandar.— Ed.

Dimitrios S. Panagos/GNAP

5th Assembly of Bishops held in Dallas

The Assembly of Canonical Orthodox Bishops of the United States of America held its fifth annual Pan-Orthodox Clergy-Laity Gathering in Dallas, Texas September 15-19, 2014.

More than 30 bishops representing the member jurisdictions of the Assembly were in attendance, including Serbian bishops: His Grace Bishop Longin of New Gracanica and Midwestern America, His Grace Bishop Mitrophan of Eastern America and His Grace Bishop Maxim of Western America.

After a Doxology service on the evening of the first day of the Assembly a panel of bishops answered questions submitted by those in attendance. Questions pertained to the work of the Assembly, including youth ministry, inter-church relations, and evangelism and outreach, and challenges facing the Orthodox Church today, including questions of language, administrative reorganization, and persecution of Christians in the Middle East.

A memorial service for the repose of the soul of Metropolitan Philip of the Antiochian Orthodox Christian Archdiocese was served on the following day after Divine Liturgy.

In opening remarks following the Divine Liturgy, Archbishop Demetrios, Chairman of the Assembly, said that the Assembly's convening would "certainly send a clear message to the world that we, the members of the Canonical Orthodox Bishops are all one in Christ through His life, death and resurrection. We have begun our work with the celebration of the Divine Liturgy, and the partaking of His One Body and Blood, thus constituting His One Holy, Undivided and Sacred Body."

Reports on the activities of the Assembly were presented: Church and Society, Ecumenical Relations, Legal, Military Chaplaincy, Monastic Communities, Pastoral Practice, Theological Education, Youth and the newly-formed Committee for Agencies and Endorsed Organizations reported on their progress since Assembly IV and their plans for the coming year.

Next Page

"We are called to put our theory and theology into policy and practice. We are called to move beyond what is 'mine' and what is 'yours' to what is 'ours.'"

Ecumenical Patriarch Bartholomew

Previous Page

His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew, in a special video message presented during the third day, addressed the members of the Assembly of Canonical Orthodox Bishops of the United States of America.

"All of the Primates of the Autocephalous Orthodox Churches look to your Assembly with hope and optimism, recognizing with spiritual joy and pride that you comprise the largest in number and broadest in representation of our Churches," His All-Holiness remarked. "As you gather in Dallas over the next days, remember that . . . you are visibly and tangibly expressing both the unity and the diversity of our Church."

The Ecumenical Patriarch added: "Our brief greeting is not simply formal or conventional . . .We are addressing you because the time has surely come for us to move beyond words to actions . . . We are called to put our theory and theology into policy and practice. We are called to move beyond what is 'mine' and what is 'yours' to what is 'ours.'"

Also reviewed during the meetings were the Assembly's seven agencies: International Orthodox Christian Charities (IOCC), Orthodox Christian Mission Center (OCMC), Orthodox Christian Network (OCN), Orthodox Christian Fellowship (OCF), Orthodox Christian Education Commission (OCEC), Orthodox Christian Prison Ministry (OCPM), and the Eastern Orthodox Committee on Scouting (EOCS).|

Each agency provided an overview of its history, current activities and challenges. The presentations underscored the fact that, through their pan-Orthodox ministries, the agencies are and have been for many years manifesting the love and unity of the Church "on the ground" —responding to emergencies, assisting those in need, spreading the Gospel, visiting the prisoner, and educating and ministering to the Church's youth.

In anticipation of the Holy and Great Council of the Orthodox Church, which is to convene in Spring 2016, the hierarchs reaffirmed their commitment to actively prepare one or more proposals for its consideration, as has been requested by the Holy Autocephalous Churches. To this end, hierarchs agreed to submit ideas to the Committee for Canonical Regional Planning within the next six months for appropriate action by the Assembly.

Assembly VI will be held September 15-17, 2015, location to be determined.

2015 OCMC Teams Now Available!

Orthodoc Christian Mission Center (OCMC) is excited to announce short-term mission team opportunities for 2015. Spaces are available for over 120 Orthodox Christians to serve in the coming year by ministering to youth, teaching the faith, offering healthcare, and working on construction and maintenance projects. Teams will be traveling throughout the year, so please consider volunteering. Your help is needed!

In addition to returning to Alaska, Albania, Guatemala, Kenya, Mexico, Moldova, and Uganda, a team will be traveling to Indonesia in 2015 to provide religious education at two Orthodox church schools and offer catechism to the faithful in Medan!

For more information on the cost of serving on a mission team or to apply visit *http://www.ocmc.org/about/open_teams.aspx* or e-mail teams@ocmc.org. Consider joining an OCMC mission team in 2015 and apply today!

Fair Oaks Parish Celebrates Church Slava

Our beloved Church of The Assumption of The Blessed Virgin Mary in Fair Oaks, CA, has once again concluded a true celebration in honor of Our Protectoress. Our celebration this year began on Wednesday evening August 27 with the celebration of Great Vespers and Artoglasea (The Blessing of the 5 Loaves, Wheat and Oil).

Our own Bishop Maxim entered our midst with his most honored guest -- the Abbot of Hilandar Monastery Iguman Metodije. The visit of the Abbot was a historical moment for our community. At the conclusion of the service, Iguman Metodije greeted each one of us with a small icon from Hilandar as a memento of the evening and Bishop Maxim offered a piece of the Blessed Loaves to each of us.

On Thursday morning, August 28, Teodora Petrovic and Sonja Cvjetketovic waited with flowers to greet our beloved Bishop Maxim. Our own Fr. Dane Popovic, Fr. William Weir, Iguman Metodije and several altar servers escorted Bishop Maxim to Church and the Hierarchical Divine Liturgy immediately began.

Our Kumovi, Aleksandar (Aco) and Zorana Petrovich, quietly stood and joined with us in prayer. All who were in Church raised our voices and joined in singing the responses. At the conclusion of the Divine Liturgy, we processed around our Church and sang in the sunshine.

At 6 p.m. we were once again in Church for Vespers. At the conclusion of Vespers we entered our Serbian Cultural Heritage Center with eagerness and a sense of anticipation for the evening's events. As our Kumovi Aco and Zorana Petrovich looked on, the Slavksi Kolach was blessed by Bishop Maxim and Iguman Metodije. Fr. Dane Popovic welcomed our honored guests Bishop Maxim and Iguman Metodije to our evening celebration. Under the watchful eye of Andjelka Gojkovich, our young dance group performed admirably and received much applause. Our President, Milos Radmanovich, welcomed all and thanked every person who had helped prepare for this two-day celebration.

Then the surprises began. Two weeks earlier, we had celebrated Daisy (Desanka) Freeman's 90th Birthday. On this day of August 28, our sweet Daisy was awarded a Gramata from Bishop Maxim for her many long and illustrious years of work and dedication to our Church. Following Daisy's recognition, more persons were to be recognized. Four years ago at our Slava celebration, our community became the first to publicly begin a campaign to encourage Church members to become Members of "The Circle of 100." On this evening, those members who had heeded the call and had become Members of "The Circle of 100" were awarded Gramatas. The Abbot of Hilandar, Iguman Metodije blessed each person as they stepped forth to receive their recognition of assistance. What a wonderful close to a most wonderful celebration. May God Grant Many Years to each person who assisted in preparation for this historical celebration.

Protinica Maryann Plefka Weir

With Gratitude

To Our Long Time Editors As They Retire

With the blessing of the Episcopal Council I was appointed to the editorial staff of The Path of Orthodoxy in January 2005. Together with me V. Rev. Bratislav Krsic was also added to the staff. Since that time Fr. Rade served as Senior Editor, overseeing general content and making occasional contribution of articles. Over the course of these few years we enjoyed and greatly benefited from his advice and expertise as each month we were summoned to once again prepare another issue.

While he remained a member of the editorial staff he relinquished himself of one duty which he delegated to us, the younger generation: writing the monthly editorials. Indeed, during Fr. Rade's many years as editor of The Path it was his edifying and wonderfully written editorials that many of our Serbian people in parishes throughout this country will always remember him by. The Path reaches the homes of our parishioners nationwide and Fr. Rade used his editorials to remind us all of our need to be a living church. He wrote once, "In order for a parish to grow, it is essential that we grow. We must renew our lives in Christ". After the 18th Triennial Sabor, in writing about the truly successful gathering it was, he noted, "The proof of this Assembly's success and importance will not be found in its minutes or decisions, or the feelings of its participants....it will only come if the next Assembly is able to look back and see real accomplishments." He wrote about topical issues. In one of his editorials he used the television series Seinfeld to make a thought provoking point while in another he used the reality show Tempation Island to take a hard look at our society. As editor of this paper during the 90's he supplied the paper with many articles about the situation in the former Yugoslavia. He editorialized once, "If there is anything that should be clear...there is no such thing as a good war." He described how his father, who would seldom talk about the war, broke down in recalling some of his experiences. Fr. Rade noted, "That was the face of war for him. That, not victory parades, is how we should think of war as well." His editorials touched on many issues and topics, the far-ranging content of which we haven't the space to fill these pages with.

On behalf of the Editorial Staff of The Path and readers nationwide who have benefited greatly from Fr. Rade's many years of diligent work in preparing monthly issues of this newspaper, I send him my gratitude and congratulations on a job well done. He wrote once about New Year celebrations and the church's understanding of time. He concluded: "Time's awastin'! Let us make the most of the time we have, and use it to prepare for the most important date of all: for the end of time itself, for eternity in the presence of the eternal God!"

To Fr. Rade - as well as Fr. Nedeljko Lunich who also enters retirement after 36 years of serving as Serbian Editor - I pray that God reward you with His many gifts for their ministry which they have carried out responsibility and zealously over these many years. Your service will serve as an example to the new editors as we continue in your steps. God grant you many years!

Fr. Milovan Katanic

All-Mokranjac Choral Program at Commemoration Weekend

David Sekicky

After months of planning, the choral workshop, symposium and concert of choral works commemorating the 100th anniversary of the death of Serbian composer Stevan Mokranjac is now a fond memory. The Serbian Singing Society Branko Radichevich and Serbian Singing Federation's months of planning and revision finally took form starting on a chilly Friday evening, the 3rd of October, when participants in the choral workshop arrived at the Holy Resurrection Serbian Orthodox Cathedral on Chicago's northwest side. Out-of-town presenters representing two continents, Dr. Danica Petrovic, musicologist and Mokranjac expert from Serbia and His Grace Bishop Irinej of the Metropolitanate of Australia and New Zealand also arrived Friday evening. Dr. Petrovic made the first of her three presentations during the weekend, discussing the history of Serbian liturgical music prior to Mokranjac. Friday's gathering also served as a "meet and greet" for all present.

Saturday morning, after opening remarks and a welcoming address by Jelena Stojakovic, president of the Serbian Singing Federation, the first session began, presented by Dr. Peter Jermihov, who gave an overview of how conductors should familiarize themselves with a piece of music, using as an example Stevan Mokranjac's composition "So svjatimi," part of his Opelo (Requiem). In the next presentation, Popadija Jelena Vranic discussed the balancing act of interpreting a composition versus the need to respond in a practical way at the divine services. While Mokranjac's "Aliluja" after the reading of the epistle is dramatic and conveys nearly everything that he is heralded for as a composer, in the Divine Liturgy of the 21st century, it creates an inactive period behind the sanctuary, which contradicts the dynamic nature of the service. She also compared two versions of the "Canon of the Eucharist" that were translated into English and explained the challenges involved. Finally, she taught the female voices a three-part harmonization of "Hvalite" arranged by Mokranjac. Keeping up with a workshop tradition, the student directors each directed one of the recessional hymns at the end of the Divine Liturgy on Sunday.

Dr. Nikola Resanovic presented the afternoon session and delved deeper into the challenges he encountered adapting the melodies of Mokranjac's Book of Eight Tones (Osmoglasnik) to the English language. He led a reading session of his arrangements of the evening tone 8 which the assembled singers then used at the Vesper service that followed at 5pm. His Grace Bishop Irinej presided at the service, which was served by the Cathedral clergy.

The Symposium on Saturday night included presentations by Dr. Danica Petrovic, who covered Stevan Mokranjac's life, performances and travels in Eastern Europe, Germany and Russia as well as that of Kornelije Stankovic . Dr. Petrovic made comparison of how Stankovic was educated in Austria and from there proliferated in Serbia, while Mokranjac was educated in Serbia with his influence spreading outwards to Germany, Russia and Turkey. Rev. Dr. Vasilije Vranic presented hymnody as a part of Orthodox theology and how Mokranjac's works accurately reflected it. Elizabeth Neskow, Director Emerita of the Brankies and Executive Secretary of the Serbian Singing Federation presented a history of Mokranjac compositions making their way to the new world via the efforts of Vlajko Lugonja, the Federation's founder, and the challenges he faced in maintaining the compositions' authenticity. His Grace Bishop Irinej spoke last, covering the role of music in the church as one of the ways the presence of heaven on earth is conveyed during divine services. A question and answer session followed that featured the presenters giving their candid opinions on a variety of related topics, including each individual's favorite Mokranjac sacred arrangement.

The Brankies, fulfilling their role as the choir of Holy Resurrection Cathedral, along with the out-of-town workshop participants, were ready and waiting for His Grace Bishop Irinej's arrival and despite director Popadija Jelena's imploring everyone to save their voices, responded enthusiastically to the Hierarchical Liturgy, in which His Grace ordained the co-instructor of the Junior Brankies, Jovan Anicic, to the holy diaconate, joining the rest of the congregation singing and shouting "Axios!"

Continued on Page 15

Clergy Brotherhood meeting held in Libertyville, IL.

Libertyville, IL - On the eve of the great feast day of the Protection of the Most Holy Mother of God, on October 13th of this year, at the St. Sava Monastery in Libertyville, Illinois, the Clergy Brotherhood of the Serbian Orthodox Church in North and South America held its meeting. The brotherly assembly began with prayer, at noon, serving an Akathist Hymn to St. Nicholai of Zica and Ochrid. His Grace Kyr Longin, Bishop of New Gracanica – Midwestern American Diocese officiated. Following the service, Vladika addressed the clergy and all present with fatherly words, invoked God's blessing on all, and wished a successful assembly. In the monastery's dormitory a delicious lunch was served to the gathering of clergy, students of the School of Theology, and other guests.

The meeting of the Clergy Brotherhood, which began immediately following the meal, was very meaningful and lively. The clergy in brotherly love expressed their opinions on various topics and issues in the life of our Holy Church in our territory.

At the onset of the assembly, the clergy unanimously agreed for St. Nkolai of Zica and Ochrid be the patron of the Brotherhood. Although his holy relics were transferred to Serbia, his birthplace of Lelic, in 1991, part of the relics remained in the grave next to the monastery where he was originally buried. Thus the monastery of St. Sava, the spiritual center of the Serbian Orthodox Church in America, continues to keep the sacred tomb of Nikolai as he continues to protect the monastery and all of us gathered in and around it.

An appeal was made to all clergy to promote the calendar in their parishes. Among other important issues, health insurance for clergy, especially younger ones who are serving in newly created and missionary parishes, the publishing activities of the brotherhood, continued education of clergy and other subjects were disscused. The assembly unanimously adopted the proposal of Bishop Maxim and the clergy of the Western American Diocese that the clergy seminar be held next year in Phoenix, Arizona, in the length of at least three days.

At the end of the day, as well as at the beginning, the gathering was continued with prayer, i.e. the festal great vigil on the occasion of the feast of the Protection of the Most Holy Mother of God, the patron of the New Gracanica Monastery. The next day, gathered around Bishop Longin, all the clergy concelebrated at the Divine Liturgy. As always, the celebration was prayerful and solemn, with the presence of a large number of faithful from all over, who were not prevented even by the rain to come under the Omophorion of the Mother of God. Someone remarked that there has never been so many clergy present. Glory be to the Mother of God on her gift!

Sebastian Press at the Belgrade Fair

From October 26 through November 2, 2014, in the halls of the Belgrade Fair, the 59th International Belgrade Book Fair was held at which the Diocese of Western America was represented with their publishing house Sebastian Press. They presented their newest publications in both Serbian and English: *The Life of Bishop Mardarije of Libertyville and Archimandrite Sebastian of Jackson and Selected Writings*; *Contemporary Ecclesiastical Reminder Regarding the Diaspora* by Bishop Atanasije Jevtic; *Hamlet's Moblie*, by Milan Misic; *Time is a Fragment of Eternity*, by Archimandrite Justin of Chelije; *The Thunderbolt of Ever-Living Fire*, Archimandrite Vasileios of Iveron and *All Roads Lead to Jackson*, by Milina Jovanovic.

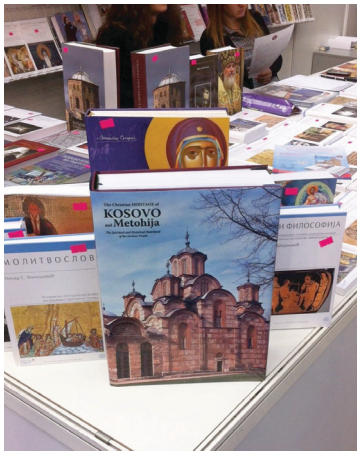

The Diocese of Western America was especially pleased to present the long-awaited major publication in English: *The Christian Heritage of Kosovo and Metohija*, the work which follows the Serbian edition of 1987 and includes many texts of well known historians, publicists, artists, as well as translations of priceless historical documents, charters and reports of the tragic fate of the Serbian people of Kosovo and Metohija.

Visitors at the Belgarde Book Fair were able to see the first published copy of this book while the formal book promotion will most likely be held at the end of this year.

Commemoration Weekend

From Page 13

"Dostojan!" and "He is worthy!" Individual Brankies members' enthusiasm and anticipation of this momentous day was palpable to the very end of the service, some three-and-a-half hours later!

The Brankies arrived at 3:15 the same afternoon to get ready for the weekend's climax, a diligently-rehearsed program of complete selections from the different categories that Mokranjac compositions fall: from his Opelo (in English "Requiem"):"Njest svjat,"(No One is As Holy), from the Matins on Holy Friday: "Statija treca" (Third Stasis); from his Akathist to the Mother of God, "Vozbranoj" (Hail Bride); from the Liturgy of St. John Chrysostom, "Heruvimska pesma" (Cherubic Hymn), "Tebe pojem" (We Praise Thee) and "Dostojno jest" (It Is Proper); from his academic works, "Cetiri obredne kajde" (Four Ritual Songs); from his Rukoveti (Garlands), the Eighth, Seventh and Second, whose verse "Osu se nebo zvezdama" (The Sky Was Filled with Stars) provided the eponymous theme for the entire weekend. Solo sections were performed by Brankie members Jelena Stojakovic (soprano), Anastasija Iglendza (soprano), Mike Minkel (tenor), Alek Lappin (tenor) and Nick Jovonovich (baritone). Dr. Vesna Neskow executed the master-of-ceremonies duties in earnest and set the appropriate tone for the program, which again featured Dr. Petrovic, who presented the third part of her series on the life and works of Stevan Stojanovic Mokranjac, in between the first and second halves of the concert. The performance took place inside the Cathedral to take advantage of its superb acoustics and was delayed slightly due to a rather large wedding that took place there earlier in the afternoon. The audience, which nearly made the venue standing-room-only, sat patiently and politely as the risers were assembled and final placements were made. The singing of "Tebe Boga hvalim" (Te Deum Laudamus) marked the end of months of behind-the-scenes preparations and seemingly endless rehearsals that culminated in a one-of-a-kind-outside-the-borders-of-Serbia performance commemorating the death of Stevan Mokranjac, the most renowned of Serbian composers.

Russian Bishops Visit Monastery

Richfield, OH - On October 10, 2014 the Sisterhood of Monastery New Marcha and all Serbs of the greater Cleveland area had the honor of welcoming three bishops from the Russian Church Abroad. With the blessing of His Grace Bishop Mitrophan visiting the monastery were His Eminence Archbishop Mark of Berlin and Germany, His Grace Bishop George of Mayfield and His Grace Bishop Nicholas of Manhattan. Accompanying them were Archimandrite Macarius Veretenikov from Russia, Fr. Demetri from San Francisco and local clergy.

The bishops and guests venerated the holy items in the monastery church: the icon of St. Archangel Gabriel which was miraculously unharmed during the fire in 2002, the wonder-working icon of St. Nektarios of Egina and many relics among which is St. Lazar of Kosovo, St. Nikolaj of Zicha and the Venerable Anastasija of Serbia. The bishops signed the Gospel on the holy Table as is tradition. After giving the visiting hierarchs a history of the monastery they visited the newly establihed monastery cemetery. Afterwards they viewed some of the historical artifacts, ecclesiastical items, which represent the life of our Church in America. Following this the hierarchs were served refreshments during which time Bishop Mark reminisced about his spiritual and life experience with Serbs.

After a long and sincere conversation the guests viewed the monastery library, candleshop, the chapel where photographs and models of our Serbian monasteries are on display.

60th Anniversary and Church Slava in San Francisco

San Francisco, CA - On Sunday, October 5, 2014, the St. John the Baptist Serbian Orthodox Church in San Francisco celebrated their 60th Anniversary with the Holy Hierarchical Divine Liturgy served by His Grace Bishop Maxim of Western America and His Grace Bishop Longin of New Gracanica and Midwest Diocese. Concelebrating clergy were, Fr. Slobodan Jovic, Fr. Vasilije Cvijanovic, Fr. Marko Matic, Fr. Zoran Savic and the host priest Fr. Djurica Gordic. Also present were Fr. Dusan Bunjevic and Deacon Triva Pavlov.

Before the liturgy Darko Vujetic, who for many years has been helping in the altar during services, was ordained a Reader. Besides many parishioners attending the service also in attendance were parishioners from neighboring parishes and beyond such as Jackson, Los Angeles, Moraga, Saratoga and Oakland. Following the liturgy a formal banquet was held during which Archpastoral Gramatas were presented to deserving individuals from the parish.

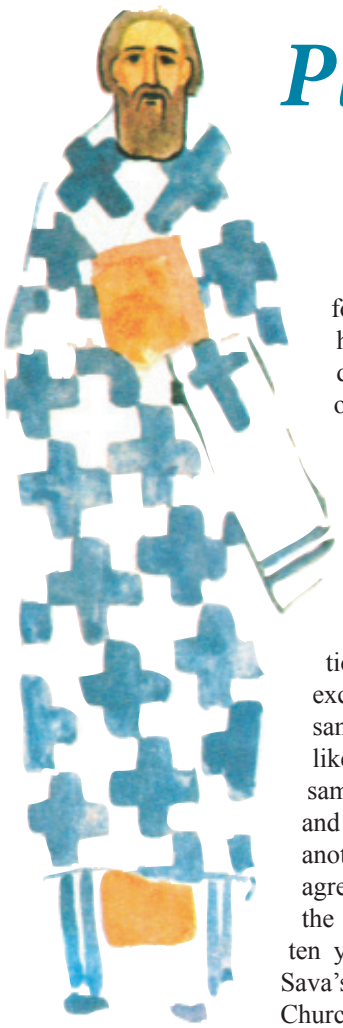

Illustration taken from The Story of Saint Sava Свемигори, 2001

Planning a St. Sava Day Program

Many of us are faced with the great task of organizing and preparing a program for the Feast of St. Sava. We have often had to rely on tradition and what was done in previous years. But what great opportunities for learning lie in such programs when we enrich them with our own creativity!

Creative teachers are always looking for new ways of involving their students in the Program. And sometimes it begins with frustrations. "I can't seem to decide which recitations to use this year for St. Sava's Day," exclaimed one teacher. "I know. I have the same problem. It's like we're using the same poems over and over again," another teacher agreed. Such was the dilemma some ten years ago at St. Sava's Cathedral Church School in Milwaukee, where Fr. Dragan Veleusic is Cathedral Dean and Fr. Rade Cutilo is Parish Priest.

Church school coordinator Diane Markovina remembers that meeting and that it was there that the staff decided to change the long time format of recitations, songs, and dances for this special celebration. They chose instead to group the classes through an educational theme. "Several years ago, one of our dedicated teachers, Aleks Zivkovic, who loves history, agreed to research and write parts for students to recite." Diane, who's in charge of the St. Sava's Church School in the New Gracanica-Midwestern American Diocese, with 90 children registered, added, "We haven't eliminated "deklamacije" completely. We have just shortened the number, and some years we have even performed plays with the older students, while other children added to the play with recitations or songs."

After the Cutting of the Kolach, the program began with four teen emcees who narrated the program in English and Serbian. They introduced the youngest of the school to open with the traditional "Dobro dosli" poems.

One boy portraying St. Sava prayed aloud to God to help his people to "love one another as I have loved you." Then he called "his children" from the back of the hall to come forth. Over a hundred children began marching past tables of parents, families and friends, to the chimes of the St. Sava hymn. Once on the stage they proceeded to sing several songs. It was at this moment, one felt a surge of warmth and friendliness in the big hall. One felt that this was a parish that cared for "these young ones given to the church by God." It would be evident soon how much care and patience the teaching staff gave to preparing their groups for the program.

Next eight groups of children performed. The theme this year was the 100th anniversary of the parish. Interspersed between each group, the emcees read short clips of what St. Sava did, his impact on his people, and how even today we still need to remember him for all this.

Grades - Ages 3-5 sang the ever popular song "If you love St. Sava, clap your hands, etc." This was followed by Grades 1-2, who told "100 Special Things about our Church." This group brought a lot of smiles to the faces of the audience with the things they remembered, like "loud church bells, pretty candles, beautiful mosaics, Fr. Dragan and Fr. Rade, Serbian donuts, fish fry, soccer team, and how the sun shines on the church," are only a few of their answers.

Grades 3-4 placed crosses on a giant map of the world in each spot where there was a church dedicated to St. Sava. Some of those identified were Rome, Johannesburg, Melbourne, Vancouver, and more, and of course, Milwaukee. Grades 5-6 on another map showed all the journeys that St. Sava made, either as a personal quest or diplomatic mission, focusing on Nicaea where St. Sava was able to secure autocephaly for the Serbian Church. It took your breath away when you saw all the trips he made some eight hundred years ago!

Grades 7-8 outlined the immigration of Serbs to America, beginning in the early 19th century. All the reasons for Serbs to journey out of their homeland were both interesting and painful. Rea-

sons were economic or political or simply to reconnect with separated family. They highlighted the great heroes who contributed to Serbian American life - Nikola Tesla and Mihailo Pupin.

Grades 9-12 finally capped the theme by examining the 100 years at St. Sava ‘s Cathedral where Serbs started a church that has grown from a mustard seed into a giant presence in the greater Milwaukee community. St. Sava’s Parochial School, with about 93 children enrolled, performed several songs. The program then concluded with remarks from clergy, staff, the church board president, Slava host, followed by Sumadija Folklore dance performances, St. Sava Tambura selections, and Sumadija Orchestra. With this, the program closed with prayer. The audience was a marvel to behold. They listened attentively. No one rushed home early. They gave themselves to the joy of the whole day. More important everyone learned something new about their faith. In admiration, they can truly sing with the children, “Sveti Sava Srbe voli, i za Srbe se Bogu moli.” - “The Serbs St. Sava dearly loves and prays to God for them.”

We tend to think that we have to bow to the traditional presentation of recitations of poems. But St. Sava’s proved that not to be the case. Of course, this may not be for every parish. Smaller schools with less children can adapt and simplify these ideas and control the length of the program. Maybe a program will be set in an average Serbian village home with children giving their poems. Or maybe it can be a dream sequence - looking back to the 19th century and the celebration of this feast then.

In any case, the goal of enlightening the audience with something about St. Sava can be appropriated by everyone. Now is the time to discuss with your school board, teachers and parents how to use the theme approach next January.

The writers of St. Sava’s times spoke about him in this manner: “He travelled among the people and taught them. From his mouth flowed sweet words like honey from the honey comb.” Let honey flow from the mouths of our children on this holy day, so that all may glorify God and honor His servant, St. Sava.

Fr. Thomas Kazich

Fr. Kazich attended the St. Sava Day Celebration at St. Sava Cathedral in Milwaukee in January 2012.

How St. Sava became the School Slava

The first recorded Slava was celebrated in Sremski Karlovac in 1735. In succeeding years, various elements of the program took shape. One student was chosen to open the program with a poem. There were speeches, and music performances, followed by a dance. In 1754, students wrote essays about St. Sava. St. Sava was declared to be the patrton saint of schools in Zemun in 1812. Teachers established a school fund and people were expected to contribute to help poor students at the elementary school. After that, the custom spread to other areas, as far as Sibenik, Kotur, and Vukovar. St. Sava hymn was sung for the first time in 1839 in Segedin, Hungary, when the church choir sang it in a procession after the Liturgy and Cutting of Kolach to the School. In 1872 Knez Milan gave the first award for the best essay. More and more children began reciting poems. Serbian poets were well represented, but there was one who stood out. That was Zmaj Jovan Jovanovich, our famous children›s poet. In many of the smaller towns, the celebration went beyond the church and school and embraced the whole town. A domachin was selected, who prepared the kolach, zito and refreshments for the guests. In 1948 St. Sava stopped being commemorated in the schools, and for at least five decades was only remembered in the Serbian Church. Now, once again, St. Sava is looked up to as Patron of school children everywhere.

How to Prepare a Savindan Program

The key to a good program is planning well ahead of time.

*Review last year’s program
*Discuss ways of improving and enriching it
*Decide on type of program and order
* Delegate duties to teachers
*Assign children recitations for program
* Decide on other program ideas and seek volunteers
*Select gifts for children after the program
*Fix a rehearsal date

Drama should always be included in any program, such as a short skit, or a pantomime of a poem -- the poem “Sveti Sava” by Vojislav J. Ilic, comes to mind. Talent performances are always appreciated and can include musical instruments. The celebration can end with the Folklore Dance Group, Tambuiritzan Orchestra or Junior Choir. Finally, an area should be designated to display children’s creative projects.

Resources

The books listed below are available at New Gracanica bookstore, email bookstore@newgracanica.com, phone 847-223-5480:

- ***Life of St. Sava*** for children in English and Serbian, $4
- ***Sveti Sava Skolska Slava*** in Serbian, $4
- ***The Story of Saint Sava*** - Svetogora Series - in English, $6

S. O. T. A.Y. A. for the 21st Century

Serbian Orthodox Teachers, Youth and Young Adult Association

With the Blessings of the Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North and South America and the support of the Central Church Council, we announce the reestablishment of the Serbian Orthodox Teachers and Youth Association. The purpose of this ministry is to unite the teachers, young adults, and youth members of the Serbian Orthodox Church in the Dioceses throughout North and South America. It is a special forum through which people will be brought closer together through a ministry of faith and fellowship.

Junior Sotaya

We all must recognize that the home is the most important spiritual arena for Orthodox Christian formation and practice, and expresses what has long been part of the church's self-understanding. The New Testament epistles contain a great deal of references relating to the practice of faith in the context of the household. Saint John Chrysostom called the home, the "little church." Alongside and in support of family homes, our parishes are called to give children and young people experiences of faith. However, no family, in and of itself, has sufficient perspective, resources or capabilities to nurture children into life long commitment. For children and young people to grow into Orthodox Christian maturity, they need to learn what it is to practice their faith within their bigger and equally important family, the family of the baptized, the family of the Church.

Membership in JUNIOR SOTAYA is open to all high school students in the parish. During regular meetings, in a friendly, fun atmosphere, JUNIOR SOTAYA members will have the opportunity to discuss matters of faith, opportunities for educational and social events and community service. The officers of JUNIOR SOTAYA will be appointed by the local parish priest and will consist of a President, Vice-President and Secretary and Treasurer. The priest will also select a parent coordinator to assist the youth in planning and organizing their activities. Local Chapters of JUNIOR SOTAYA will be able to network with other chapters established in their respective diocese as well as throughout North and South America.

The Standing Committee for Youth Ministry is ready to assist each local chapter of JUNIOR SOTAYA in reaching its goals and will conduct an annual youth conference that will include discussions and activities specifically for JUNIOR SOTAYA representatives.

How the following steps can make SOTAYA ministry grow

1. Help your youth leaders learn friendliness skills. You cannot build significant relationships with more than a handful of young people. You must train both student and adult leaders to make and build relationships. We suggest that leaders of your group show up for weekly training one hour prior to the regular youth meeting. This way they will be able to greet your youth group members as they arrive. Leaders strive to contact their small group members weekly by either email or phone. And they have regular get-together outside of church time. There's an obvious difference between groups that do things together outside of church and those that don't.

2. Make relationship time a priority. Every week repeat your emphasis on relationship-building to your leaders. And find creative ways to keep your group attentive to it. One youth leader announces each week at youth group, "Leadership team, remember Project Friend." The rest of the group has no idea what this means. It's a cue to leaders to connect with kids who are disconnected or feeling awkward. Often we have great intentions, but just need reminders. We encourage student leaders to assume that some kids are showing up at youth group as a last-ditch effort to find someone who cares before they end it all.

3. Create an environment conducive to relationships. From comfortable downtime to background music, food, couches, foosball,

and discussion based small groups, friendly youth groups are proactive about providing settings where relationships can flourish.

4. Come alongside newbies. Most youth groups have no trouble recognizing visitors because it's hard to go unnoticed in a group of 10 or 20. But it's one thing to recognize visitors, and it's another to befriend them from the start. Do your kids know what to do to make newbies feel welcomed into the group and enjoyed for who they are? Instead of forcing kids who already feel awkward to take the initiative, how powerful would it be if your "regulars" found ways to get visitors connected with the group right away?

5. Identify core students who are gifted in relationship-building and train them to use their gifts. Spend time identifying friendly young people in your group so you can put those kids in key welcoming ministry positions. Identify, motivate, and train your friendly students to greet newcomers, draw in the strays, invite the marginal to events, and minister to those who are hurting.

6. Offer basic friendship training to all your young people. Many kids have no clue what to say after the initial hello. To teach them basic friendliness skills, you can use a memorable acrostic such as SALT:

- School – "Where do you go?"
- Activities – "Involved in any clubs or teams?"
- Leisure – "What do you enjoy doing?"
- Take – "I'd like you to meet some friends."

Many kids need to know what questions to ask, how to identify common interest, the importance of eye contact, and the negative impact of moose breath.

7. Gather your leaders to pray for the Holy Spirit "to come and dwell within us." This prayer is very important for us Orthodox Christians; we begin every service with it and so you should begin every youth leadership meeting with it as well.

O Heavenly King, the Comforter, the Spirit of Truth, Who art everywhere and fillest all things; Treasury of Blessings, and Giver of Life - come and abide in us, and cleanse us from every impurity, and save our souls, O Good One.

8. Attend and participate in your parish weekly services. Your parish priest will assist you in finding a right place for your youth group to participate, e.g., singing in choir, reading epistle lesson, assisting with collection of donations, selling candles, serving in the altar, handing out weekly bulletins and welcoming people into the church, etc. Prepare yourself to partake of the Holy Sacraments of Confession and Communion.

On December 25th we commemorate: Saint Spyridon the Wonderworker, Bishop of Tremithus

The island of Cyprus was both the birthplace and the place where this glorious saint served the Church. Spyridon was born of simple parents, farmers, and he remained simple and humble until his death. He married in his youth and had children, but when his wife died he devoted himself completely to the service of God. Because of his exceptional piety, he was chosen as bishop of the city of Tremithus.

Yet even as a bishop he did not change his simple way of living, handling his livestock and cultivating his land himself. He used very little of the fruits of his labor for himself; instead, he distributed a greater share to the needy. He manifested great miracles by God's power: he brought down rain in time of drought, stopped the flow of a river, raised several people from the dead, healed Emperor Constantius of a grave illness, saw and heard angels of God, foresaw future events, discerned the secrets of men's hearts, converted many to the true Faith, and did much else.

He took part in the First Ecumenical Council in Nicaea [325], and he brought many heretics back to Orthodoxy by his simple and clear expositions of the Faith as well as by his mighty miracles. He was so simply dressed that once, when he wanted to enter the imperial court at the invitation of the emperor, a soldier, thinking that he was a beggar, struck him on the face. Meek and guileless, Spyridon turned the other cheek to him.

He glorified God through many miracles, and was of benefit, not only to many individuals but also to the whole Church of God. He entered into rest in the Lord in the year 348. His miracle-working relics rest on the island of Corfu, and even today they glorify God with many miracles.

What kind of Holidays do you want?

The "holiday season" is often so frantic; there isn't time to think about why we are celebrating, what we are celebrating, and how we are celebrating.

Before the Nativity fast begins (November 28th, 2014), sit down with your family and discuss what you expect, and what you would like to emphasize, and then plan accordingly.

Which of the following are most important to you?

The Holidays are…

- a time best spent with spouse and children
- a time to renew ties with relatives and friends
- a time for parties and entertaining
- a time for traditions (old or new)
- a time to shop, shop, shop!
- a time for charity, both in action and monetary donation
- a time to cook
- a time to decorate
- a time to travel
- a time to stay at home for a change
- a time for rest and reflection
- a time for building memories
- a time to celebrate the birth of Christ

(Adopted from: http://www.theologic.com)

Стаза Православља

Година 49 Број 9

Реч Уредника

Нови формат Стазе Православља

Реч традиција у речнику је дефинисана као “пренос обичаја и веровања са генерације на генерацију”. У самом, пак, процесу преноса, тј. предаје са једне особе на другу, ствари се измене, нпр. оно што ја предам мојој деци измени се до неке мере, тако да у суштини иста ствар постаје другачија од оног што је мој отац примио од свога оца.

Савремени грчки теолог и филозоф, Христос Јанарис, једном приликом је написао да “концепт традиције дели људе”. Она их раздваја у конзервативце који се “осећају сигурно у томе што следе идеје и концепте...које је време потврдило као трајне и исправне, а затим оне у прогресивне, који не траже једну такву сигурност, него напротив, желе да буду међу “првима који усмеравају и ‘кроје’ живот својим личним рукама”.

Сви ми имамо урођену тежњу да се ствари око нас битно не мењају. Ова преференција, изгледа, појављује се код свих нас, те стога, можемо да кажемо да нико не воли промене. Пре неколико месеци Јаху *(Yahoo)* вебсајт је променио свој дизајн. То ме је навело да прочитам коментаре корисника о том новом дизајну. Читајући их убрзо сам открио да су већина њих негативни у односу на нови дизајн. Корисници су више волели онај стари изглед, или боље речено, навикли су се на онај стари изглед. Ми исто тако, стекнемо одређене навике, а онда промене које долазе ремете тај устаљени ред и навике. У супротности томе, промена је део нашег бића. Свети Григорије Ниски каже: “све што постоји кроз стварање је повезано са променом у оној мери у којој само постојање потиче у промени, тј. непостојеће прелази у постојање кроз божанску моћ” [Катихетска проповед 6]. Шта више, то је део наше вере. Истина, има и оних који ће тврдити да се наша вера заснива на традицији, тј. скуп обичаја које смо ми, као чувари древне и свете вере и културе, позвани да чувамо. Они, дакле, на промену увек гладају са очима скептицизма. У стварности, није да се наша вера мења, нити пак да ми осећамо неку потребу да је мењамо, него запротив – ми се мењамо, тј. ми растемо, духовно се назидавамо, и живимо по нашој вери. Није баш да се ми мењамо онолико колико се прилагођавамо животу и средини у којој живимо.

У том смислу није конформизам свету промена у нешто ново, у оно што желимо, напротив, то проистиче из тога што желимо да сачувамо наш идентитет. Епископ западноамерички г. Максим недавно у интервјуу запажа између осталог и ово: «човек се прилагођава у настојању да сачува своје језгро. Ово прилагођавање није лоше само по себи, јер традиција која се не прилагоди постаје декаденција. Интроверзија уништава креативност. «

Слично томе, потреба да се прилагодимо је била и тема разговора међу уредницима Стазе Православља већ дуже времена. Као резултат тога, а захваљујући старању, усмеравању и благослову Епископског Савета Српске Православне Цркве у Северној и Јужној Америци, почињући са овим бројем, тј. издањем овог часописа, наше званични Црквене лист има нови изглед, односно нови формат. Будући да већина наших читалаца прате црквене вести на сајтовима Цркве, не чекајући, дакле, излазак до сада месечног броја Стазе, увидели смо потребу да поменуте измене спроведемо у дело. Наравно, и даље ћемо наставити да објављујемо важне вести, али сада само тромесечно, из живота Цркве заједно са чланцима пастирско-теолошког садржаја на српском и енглеском језику.

Стаза Православља је већ у петој деценији постојања. Ово свакако није први пут да се промене дешавају. Узимам прилику да подсетим цењене читаоце да је Стаза Православља била штампана прво као епархијски лист, да би тек после постала званични лист СПЦ у Америци и Канади, односно у Северној и Јужној Америци. И још да додамо једну веома важну чињеницу, а то је да је уредништво Стазе исто тако у протеклих пар деценија добијало нове чланове, док су дугогодишњи прегаоци добијали своје заслужено умировљење. Овај пут из уредништва Стазе одлазе многозаслужни протојереји-ставрофори Раде Мерик са 34 године и Недељко Лунић са 36 година радног стажа. Њихов дугогодишњи рад и допринос за комуникациони, едукативни и мисионарски рад СПЦ у Северној и Јужној Америци високо је цењен и са радошћу их сврставамо у ред наших најзаслуженијих и високоцењених свештеника.

Неко је једном приликом рекао да онај који одбија промену постаје архитекта самоуништења. Са овим новим бројем Стазе почињемо ново поглавље у историји црквене информативне службе у Северној и Јужној Америци. Надајући се да ћете, драги читаоци, бити задовољни новим форматом и садржајем, ми Вам се унапред захваљујемо на подршци нашег рада.

Протојереј Милован Катанић

Разговор са игуманом Српске Царске Лавре манастира Хиландара архимандритом Методијем (Марковић)

Манастир Хиландар већ више од осам векова представља огњиште и светилиште духовног, црквеног и просветног утемељења и изграђивања српског народа. Његова историја почиње са Светим Немањићима Симеоном и Савом и кроз векове Духом Светим вођена све до данашњих дана када братство хиландарско верно и по благослову Богородице Хиландарске обнављају манастир и окупљају братију на подвиг анђелски и испуњавање закона Христовог.

Братство Хиландара је у априлу месецу 2010. године по Светогорском уставу изабрало јеромонаха Методија за игумана. Отац Методије је рођен у Чачку, 7. јануара 1970. године од родитеља Момчила и Милке. Пре монашења студирао је на Електротехничком факултету у Београду, а у манастиру Хиландару је од 1994. године.

На позив Његовог Преосвештенства г. Максима, епископа западно-америчког, игуман Методије је посетио западну обалу Америке и узео учешће, између осталих прослава и свечаности, у епархијским данима – прослави одржаној у историјском Цексону у Калифорнији, на црквеном имању које носи име првог архиепископа Српског и једног од утемељивачаХиландара, Свети Сава.

За време своје посете, игуман Методије је лично у име братије и фондације Хиландарске уручио захвалнице кругу стотину приложника који су несебично помогли, још увек у току, обнављање манастира после пожара у марту 2004. године.

Игуман Методије са сабом је донео атонску, светоотачку и личним искуством прожету духовну мудрост коју је поделио са верним народом Епархије западноамеричке коју овде и делимо са читаоцима Стазе Православља који по први пут излази у часопис формату. Сматрамо да је пригодно а и велики благослов да први број часопис формата доноси благослов Хиландара, будући да је Свети Сава један од утемељивача манастира, средњовековне српске државе, а исто тако и први архиепископ помесне Српске Православне Цркве.

Оче игумане, да ли бисте поделили са нама ваше монашко искуство о молитви и њеном значају?

Наравно, о молитви можемо да говоримо данима и данима а да смо тек почели да говоримо о овој теми, тако да је врло тешко рећи било шта у кратком временском року.

Како су ово дани празновања празника Пресвете Богородице, а ми долазимо са Свете Горе, где је башта Пресвете Богородице, где је она игуманија, мислим да је најбоље да говоримо о молитви упућеној Пресветој Богородици.

Као прво потребно је да имамо свест да је Пресвета Богородица, иако је пре

Наставак на 22. стр.

Наставак са 21. стр.

много векова предала свој дух у руке свога Сина и налази се сада на Небу, истовремено веома близу нас и сваки пут када се неко усрдно и пуним срцем обрати за помоћ Она то чује. Ми сами морамо да имамо свест и веру да је то заиста тако.

Пресветој Богородици се можемо молити и другим молитвама. Постоје у молитвеницима акатисти и канони, а исто тако можемо се молити најкраћом молитвом која гласи: Пресвета Богородице спаси нас.

А ја бих вам пренео моје лично искуство са молитвом, тј. тропаром:Богородице Дјево, радуј се благодатна Марија, Господ је с Тобом; благословена си Ти међу женама, и благословен је плод утробе Твоје, јер си родила Спаситеља душа наших.

Када сам пре 20 година дошао на Свету Гору добио сам жељу да обиђем што више манастира и ишао сам већином пешке од једног манастира до другог. Светогорске стазе су често необележене тако да ако неко не зна добро пут и када нађе неко место где се те стазе укрштају није сигуран која од тих стаза води у који манастир. Не знам тачно како сам дошао на ту добру мисао да сваки пут када дођем на неку раскрсницу прочитам ову молитву Богородице Дјево, радуј се...и тако осетим на коју страну да кренем. Вероватно ми је мој анђео чувар ставио у срце ту добру помисао. И заиста сваки пут када сам прочитао овај тропар осетио сам некако у свом бићу на који је прави пут и када бих пошао том стазом увек сам стизао на место, дакле у онај манастир, где сам и намеравао.

Али једном приликом нађох се на раскршћу неколико светогорских стаза где ми се учинило да сам сигуран да једна стаза води у одређени манастир и да није потребно да прочитам молитву тако да сам кренуо тамо без молитве.

Убрзо сам увидео своју грешку јер се изабрана стаза завршила негде у шуми и морао сам поново да се вратим на раскршће. Сетио сам се да опет изговорим молитву Пресветој Богородици, прекстрио се, и осетио да треба да кренем на другу страну, једном од преосталих стаза, која ми претходно није изгледала као прави пут. Заиста овако изабраним путем стигао сам у манастир у који сам намеравао.

На тај начин доживео сам у личном искуству и упознао се са силом молитве Богородице Дјево... Било је то пре него што сам постао искушеник и потом монах, члан братства манастира Хиландара.

Добро искуство нисам заборавио. Касније, када су ми старци у манастиру дали задужења у вези руковођења манастирским пословима, ову сам молитву користио када су биле тешке ситуације и схватио сам како Пресвета Богородица увек помаже да урадим оно што је најбоље.

И на крају ово је порука, дакле, не само моја лична, него порука Свете Горе, прво, надам се да сви знају Богородице Дјево напамет, а они који не знају да науче и друго, да користе ову молитву у својим животима када год им је то потребно.

Пресвета Богородица зна да се ми њој молимо и онда када смо окружени мноштвом људи. Можемо само умно и у срцу да изговоримо ову молитву и она ће је чути и помоћи ће нам, а нико од оних који су око нас неће знати да се у том тренутку молимо.

Сваки пут када нам предстоји неки разговор који је врло битан, који је деликатан, а нисмо сигурни како ћемо га обавити, или када нам предстоји да одрадимо неки посао за који сматрамо да превазилази наше могућности, осећамо да ми сами нисмо способни да га обавимо, него да нам је потребна помоћ свише, и у свим другим ситуацијама озбиљним и тешким у нашем животу, увек би требало да се пре тога помолимо и видећете, ја се надам ускоро, да ће се десити неко мало чудо.

Људи су данас расејани и зато често удаљени од вере. Ускраћују себи могућност да виде како Господ, или Пресвета Богомајка, свакодневно делују на нашу добробит. Уместо ове духовне оскудности треба да будемо храбри, да предузмемо лични опит, да без устезања и поштено сами окусимо благодат молитве и духовне пажње над собом и својим

поступцима. Овако отворени уверићемо се како се и нама дешавају мала чуда.

Монаштво је кроз векове увек нудило одговоре на сложена питања човековог бића, његовог спасења и понашања у овом палом свету. Од куда то искуство и познавање људске природе?

Живот у манастиру је замишљен да буде живот по јеванђељу Христовом и ми се трудимо колико можемо да тај циљ испунимо. То не успевамо у потпуности, јер смо људи као и сви други, али колико је могуће цело устројство монашког живота у манастиру је такво да се живи по Јеванђељу. Суштина људског живота овде на земљи је борба између добра и зла. Бог је створио човека као слободно биће и то је највећа драгоценост коју нам је дао. Сам Он то неприкосновено цени и никад не жели да наруши слободу људске личности. Човек сам бира да ли ће да чини добро или зло, односно, да ли ће да испуњава јеванђелске заповести, које нам је Господ оставио у Јеванђељу, и да стиче јеванђељске врлине или ће да следује својим страстима и да чини грехе.

У Православнм предању, нашој духовној традицији, се каже да је циљ хришћанског живота очистити срце од страсти. Овај циљ није коначан, он је само прелазан, а коначан циљ је чисто срце да би се у њега уселио Дух Свети, да би тако стекли обожење и удостојили се Царства Небескога. Знајући све то ми свакога дана читамо о духовној борби. То су књиге које говоре о томе како се побеђују страсти и како се стичу врлине. Постоји одређени број страсти кроз које зли духови, наши непријатељи, искушавају цео људски род. А сами греси су уствари само пројава тога што се у нама налази. Може се десити да неко не чини неки грех у одређено време, а то не значи да у њему не постоји та страст која производи тај грех, већ само да се није десио неки спољашњи повод који је могао да проузрокује да у конкретном тренутку пројавимо и учинимо неки грех. Људско понашање у највећој мери зависи од пројаве тих страсти које су у нама и од нашег односа према њима: да ли се боримо против њих или им угађамо.

Они монаси који су показали највише ревности и успеха против ових страсти стичу огромно искуство у тој духовној борби. И такви монаси постају духовни оци који могу на основу свог личног искуства да касније руководе мноштво других људи, дакле, не само монахе него и људе који живе у свету.

Реците нам нешто о ризници манастира Хиландара, њеним повељама, сасудама и предметима.

Повеље спадају у најстарија писана историјска документа српског народа. У средњем веку издавали су их наши владари и њихови најмоћнији властелини као јавне исправе којима обзнањују своју задужбинарску вољу, одређују права, привилегије, прилоге и дарове које удељују.

У хиландарском архиву најбројније су српске и грчке повеље. Најзначајније међу њима за историју манастира Хиландара су Друго златопечатно слово ромејског василевса Алексија Трећег о даривању и произвођењу Хиландара у "царски манастир", изузет из надлежности помесних црквених власти, из прве половине 1198. године, Друга оснивачка хиландарска повеља великог жупана Стефана Немањића из 1200-1202. године.

У нашој старој библиотеци су и бројне рукописне књиге, старе штампане књиге. Од светиња издвајамо и ћивот са светињом Часног крста који је Свети Сава добио од никејског цара Јована III Ватаца (1222-1254) за "свеколико добро које је учинио народу Ромеја". Он се чува у манастиру Хиландару и представља највећи благослов. Поклањамо се Крсту на празник Возвижење Часног Крста.

Постоје и други свештени предмети у ризници који представљају духовно и културно благо српског народа.

Значај хиландарске ризнице и уопште самог Хиландара је немерљив. Ми Срби смо мали народ, на први поглед безначајан према стотинама милиона или милијардама у неким другим нацијама. Зато је посебно чудно што смо ми народ коме оспоравају вредности и наслеђе, грде његову историју и желе да му пониште место у духовној и културној историји Европе и света. Али онда ту је тај Хиландар, ту је наслеђе које он похрањује у својим ризницама, баштина која сведочи о високом домету и непроцењивој улози и месту које заузимамо међу културним народима, месту које не одређује број него вредности и идентитет који имамо. Хиландар наша лична карта из које се види да ми не само да смо равноправни, него смо своју историју, а то значи и данашњицу и сутрашњицу, поставили у саме темеље културе и хришћанске историје Европе и света.

Али ово говоримо не зато што смо себични, зато што то наслеђе чувамо само за себе, јер ако смо искрени пред Богом видећемо да морамо да признамо да то што су наши преци створили, сачували, уствари није њихово дело него је то велики благослов Божији нашем народу. Због тога ми немамо право да то чувамо само за себе, него морамо да поделимо тај благослов са осталим народима. Исто важи и за наслеђене вредности, ми морамо најпре да их сами негујемо и да их кроз себе представљамо свима људима.

У оваквим срединама као у Америци, и у оваквим епархијама као што је Западно америчка, где су чланови Српске Цркве православни људи из многих других народа, ту заиста можемо тај благослов да поделимо са свим другим народима. Наслеђе ће имати још већу вредност пред људима, а оправдаћемо

Наставак на 24. стр.

Наставак са 23. стр.
поверење пред Богом што нам је дао да га чувамо.

Многима је познато да се у светогорским манастирима служе сва дневна богослужења, а поред тога монаси читају молитве у својим келијама и имају своја послушања која треба да изврше у току дана. Да ли нам можете описати круг једног дана у манастиру Хиландару?

Богослужења на Светој Гори почињу врло рано, тј. у току ноћи. У летње време богослужења почињу у четири сата, у пролеће и јесен у три сата, а најраније почиње зими, у два сата ноћу. Али, треба да се зна да монаси не би требало да одмах, без своје личне молитве, свог личног молитвеног правила, иду право у цркву, јер су они дужни да пре ових богослужења обаве и правило у својим келијама. Ради тога они устају најмање један сат пре почетка богослужења, а неки који су ревноснији чак и два или три сата пре.

Јутарње богослужење заједно са Светом Литургијом, траје четири сата. После Свете Литургије имамо први оброк, тј. прву трпезу, који ми називамо ручак пошто постоје само два оброка. После ручка већина монаха имају време за одмор које траје два или три сата и након тог одмора сви почињу да раде оно за што су задужени, односно, оно што ми у манастиру зовемо послушање, нпр. рад у башти, пријем гостију, итд.

Ова послушања трају три или четири сата, а после тога монаси се повлаче у своје келије и спремају се за вечерњу службу која почиње зависно од Јутарње службе, нпр. ако је зима и ако је јутарња служба била ноћу у два сата, онда Вечерња служба почиње у 15 часова, док лети почиње у 17 часова. Ова Вечерња служба траје један сат. Одмах иза ње је вечера, а после вечере је друга служба која се назива повечерје – све заједно око два сата.

Уколико је потребно још нешто да се заврши, од послова који нису урађени у току дана или нешто лично ако је потребно монасима, ради се један-два сата после повечерја. После тога се одлази на спавање јер се опет рано устаје.

У случају да је сутрадан неки од великих празника, тада се програм мало мења. Вечерња служба се скраћује и заједно са трпезом траје један сат, а Повечерје се не служи, него се одлази на одмор. Након два сата почиње Велико

Бдение. Ово бдение обично траје шест часова и заврши се негде после поноћи, следе око три сата за одмор, а после одмора се служи Света Литургија. Из цркве се иде у манастирску трпезарију на празнични ручак. На празнике се не обављају послушања, него монаси користе време за читање, молитву, одмор, итд.

Историја манастира на Светој Гори је веома богата. Знамо да тамо постоје двадесет манастира. Како је дошло до тога да атонско полуострво постане монашка 'република' и да ли је атонска историја везана за Пресвету Богородицу?

Цело атонско полуострво је било место служења идолима пре доласка Пресвете Богородице. Знамо да су у идолима, који су некад прорицали и давали неке одговоре, живели демони, који су на тај начин варали људе.

Међутим, приликом доласка Богомајке демони су, под дејством Божије силе, морали да проговоре истину и позвали су све те људе који су били присутни на Гори Атос да дођу и да се поклоне Мајци једног истинитог Бога. Не зна се тачно на ком месту је пристао тај брод са Пресветом Богородицом, међутим она се и касније више пута видљиво јавља на Светој Гори и ми знамо о тим местима и нешто бих вам рекао и о томе.

Када је Пресвета Богородица дошла на Свету Гору њој се ово место свидело и она је пожелела да оно буде под њеном заштитом, тако да се убрзо цело полуострво које је било пуно идола претворило у обиталиште монаха и место молитве.

Највећи манастир на Светој Гори зове се Велика Лавра и њен оснивач је Свети Атанасије Атонски који се поштује у Светој Гори као највећи монах који је икада живео на Гори Атонској.

Али монашка борба је тешка и искушења у манастирима су велика, тако да једном приликом ради сиромаштва у манастиру нису имали могућности да набаве намирнице, монаси су почели да се жале своме игуману, и на крају су сви изгубили стрпљење и трпљење, а многи од њих су напустили манастир, па је на крају и сам игуман, Свети Атанасије, решио да оде из манастира и нађе друго место, да се сам подвизава.

Када се одмакао од свога манастира нека два километра одједном је угледао жену обучену у црно и он се изненадио

откуд жена на Светој Гори када је још тада у то време женама приступ Светој Гори био забрањен. И она га је питала куда си пошао. Међутим, он је њој љутито одговорио, а ко си ти да ме питаш то, и како уопште можеш да будеш овде када је женама забрањено да буду овде. Међутим, Пресвета Богородица му је рекла:ти си монах и дужан си да са смирењем одговараш на питања а не тако грубо да се обраћаш. Од њених речи Свети Атанасије је осетио велику силу, па иако још увек није знао ко је она, био је принуђен да са смирењем почне да јој објашњава зашто је напустио манастир. Тада га је она благо укорила и рекла: како ви монаси који сте дужни да покажете велико трпљење тако лако одустајете и напуштате манастир, зар се не уздате у Божију помоћ; али се не брини, врати се у свој манастир, ја ћу се од овога дана бринути о вама.

И тада је Свети Атанасије питао:ко си ти да тако нешто можеш да обећаш. А она му је рекла:ја сам Мајка Господа вашег Исуса Христа. Свети Атанасије је питао:како могу то да верујем зато што знам да се и демони некад прерушавају у свете и анђеле и плашим се да и ово није нека демонска обмана. И тада му је Пресвета Богородица рекла: тим жезлом који држиш у руци удари у стену. Када је он то учинио из стене је потекао велики извор воде. И овај извор даје обилну воду све до данашњих дана. Вода је врло хладна и укусна за пиће, монаси и сви поклоници који иду у Велику Лавру са великом радошћу и вером Пресветој Богородици пију са извора ову воду и то сматрају као велики благослов. И да кажемо још да поклоници који долазе из Русије посебно воле, и то особито у зимске месеце, да се купају у овој води.

Још једном се Пресвета Богородица јавила; то је било на обали испред манастира који се зове Свети Павле, а у то време у манастиру су живели српски монаси. У то време је Мара Бранковић, која је била кћи деспота Ђурђа Бранковића, била дата турском Султану као жена, али је сачувала своју Православну веру. Пожелела је да дарује манастир Свети Павле и брод је пристао у пристаништу, а она је као султанија сматрала да за њу не важи правило да је женама забрањен улазак на Свету Гору, већ је лично носећи дарове кренула према манастиру. Међутим, неколико стотина метара од обале јавила јој се Пресвета Богородица и забранила да иде даље. Зато су игуман и монаси дошли и ту преузели дарове а Мара се брзо вратила на брод. У част тог јављања Пресвете Богородице сграђена је мала капела на овом месту која и до данас стоји.

Има још примера јављања Пресвете Богородице који су записани у историјат Свете Горе.

Какав је однос Европске Уније и грчке Владе према Светој Гори?

У јавном мнењу постоји често претерана бојазан да се Европска Унија меша у унутрашње ствари Свете Горе, и да врши притисак да Света Гора измени своје вековно устројство.

Грчка Влада није никада покренула нешто што би утицало да се поредак који важи на Светој Гори промени. Најважнија ствар је питање аватона, тј. уласка жена на Свету Гору. Ово је интересантно питање, па можда у наставку одговора на ово да кажем да правило аватона уствари није ништа необично и да је присутно у свим манастирима. Разлика је само што је цело полуострво Атос, као једна мала република, посвећено монаштву, тако да правило важи за необично велику територију. У историји монаштва постојало је пуно мушких и женских манастира у којима није било дозвољен улазак особа супротног пола.

Али чак и ако је дозвољен улазак у сам манастир, односно, храм, постоје одређени конаци у којима живе монаси или монахиње тако да у те конаке не улазе особе супротног пола. Тако су правило аватона сачували сви манастири барем у том најмањем облику.

У Европском парламенту је било неколико иницијатива за укидањем правила аватона на Светој Гори, а у оквиру извештаја о људским правима једнострано и неразумно се тумачио смисао аватона. Али Европска унија то питање не може да разматра са становишта које би било шта наметало противно нашој савести, јер је приликом приступања Грчке потписана посебна декларација о заштити статуса Свете Горе. Нема сумње да постоје људи који би то желели да промене и да Свету Гору

Наставак на 26.стр.

"У овом тренутку можемо да кажемо да је обновљено негде око шездесет процената од онога што је изгорело ...Надамо се у молитве Пресвете Богородице која је игуманија нашег манастира и целе Свете Горе, и наших ктитора Светог Саве и Светог Симеона, да ћемо ово дело довести до краја."

"Сваки пут када нам предстоји неки разговор који је врло битан, који је деликатан, а нисмо сигурни како ћемо га обавити, или када нам предстоји да одрадимо неки посао за који сматрамо да превазилази наше могућности...увек би требало да се пре тога помолимо и видећете, ја се надам ускоро, да ће се десити неко мало чудо."

Наставак са 25. стр.

од живе монашке заједнице претворе у мртву изложбу древних манастирских здања. Таквих иницијатива било је и у прошлости и оне су пропадале без изузетка. Ипак, рецимо и то да иако ове некултурне иницијативе не препознајемо као директну опасност, њихов дух видимо као поруку о томе куда стреме Европска Унија и њени народи. То је важно сазнање за српски народ, али и за све хришћане. Такође, људи који воле монаштво и Свету Гору плаше се да под неким притиском не дође до оснивања хотела на Светој Гори, и да се она претвори у туристичко место. Али, то такође није изводљиво зато што је цела Света Гора приватно власништво подељено између двадесет манастира. Ви овде у Америци знате добро шта значи приватно власништво.

У марту ове године навршило се десет година од пожара ком приликом је изгорело више од шездесет процената манастирског здања, тј. конака. Реците нам, молимо вас, нешто о радовима на обнови, колико је завршено и шта предстоји даље чинити и који фактори су кључни за даљи рад.

Што се тиче пожара, заиста ове године се испунило десет година од тог догађаја, а сама обнова је почела 2006. године, јер су прве две године потрешене за припрему. Било је потребно да се градилиште рашчисти, да се уклоне опасности, а за то време су урађени пројекти.

Када је пред нас дошао задатак да почнемо обнову ми смо поставили себи као најважнији циљ да манастир изгледа исто онако како је изгледао пре пожара. Многи поклоници из целог света су долазили у манастир Хиландар, а токоће постојале су и многе фотографије манастира, и ми смо знали да би и они желели да када поново дођу у манастир да га препознају онаквог како је изгледао пре пожара.

Када смо завршили обнову првих конака, многи људи који су знали како су они раније изгледали, када су дошли и видели како сада изгледају, потврдили су да смо у томе у потпуности успели.

Наравно, било је потребно да се изврше и неке промене. То је урађено тамо где живе монаси, тј. у приватним просторима манастира, а због тога што у време када су конаци зидани у манастиру је био поредак који се назива идиоритмија, а то значи да је сваки монах за себе спремао јело, тако да су њихове келије биле као неки мали станови и имале су малу кухињу. Пошто је 1990. године обновљено општежиће у Хиландару, па су сви монаси дужни да долазе на заједничку трпезу, од тада више није било потребно да постоје велике келије већ мале, као што је иначе предање светих отаца за манастир.

Обнова је замишљена тако да сам манастир створи (окупи) једну грађевинску групу чији чланови су наши радници. Овај начин се показао и као најјефтинији. Да смо узели једну фирму предузимача, она би свакако имала своју зараду, а овако наши мајстори примају плату, плаћени су по извођењу радова, тако да смо доста новца уштедели. Поред тога на овај начин је далеко боља контрола квалитета радова.

Бригу о овим мајсторима и уопште све послове око Обнове, води наша Задужбина, фондација која је основана у Београду, а њен директор је са нама овде на вашој прослави, господин Миливој Ранђић. Иначе Сабор стараца, највиши орган управе у Хиландару је уједно управа наше фондације.

Првих година, радови су били финансирани од стране Грчке и Српске Владе. Али од 2009. када је почела економска криза, Грчка је потпуно обуставила своју помоћ, а влада Србије је своју помоћ преполовила. Од тог времена смо били принуђени да тражимо помоћ од наших сународника Срба и свих других, тако да смо организовали скупљање помоћи како у Србији тако исто и у разним крајевима света, нпр. Америци, Енглеској, Француској, Русији, а од свих епархија највише је помогла западноамеричка епархија. Користим ову прилику да се захвалим Владики Максиму који је то све организовао као и свима другима у епархији који су помогли.

У овом тренутку можемо да кажемо да је обновљено негде око шездесет процената од онога што је изгорело и ови простори се већ скоро сви користе. Надамо се у молитве Пресвете Богородице која је игуманија нашег манастира и целе Свете Горе, и наших ктитора Светог Саве и Светог Симеона, да ћемо ово дело довести до краја.

И на крају,оче Методије, желимо да вам се захвалимо на посети, овом дивном разговору, благослову, и истовремено умолимо за молитвено сећање свештенства, монаштва, и верног народа наше Цркве Светосавске у Северној и Јужној Америци. Молимо за вашу, на крају, сажету поруку.

Манастир Хиландар је данас градилиште Светосавске обнове Српског народа. Не заборавимо речи Светог Саве: Будите творци речи, а не само читаоци. Ето укратко са овим речима вас поздрављам и призивам благослов свештене лавре Богородице Хиландарске, ктитора Хиландара, Светог Саве и Светог Симеона имајући пред собом наш коначни циљ, Царство Божије, тј. вечни живот у светој, једносушној, нераздељивој, и животворној Тројици, Оцу, Сину и Светоме Духу.

Владика Иринеј служио у Саборној цркви у Чикагу поводом Симпосиона хорова

У недељу, 5. октобра 2014, Његово Преосвештенство Г. Иринеј, Епископ Митрополије аустралијско-новозеландске служио је Свету Архијерејску Литургију у Саборном храму Васкрсења Господњег у Чикагу, са благословом Његовог Преосвештенства Г. Лонгина, Епископа новограчаничко-средњезападноамеричког, а у оквиру посете овом граду поводом Симпосиона хорова којим је локално Српско Певачко Друштво ”Бранко Радичевић” обележило 100. годишњицу од упокојења српског композитора Стевана Ст. Мокрањца.

Високоуваженом гостујућем Архијерају са Петог континета, који је своју свештеничку службу започео у чикашком саборном храму, саслуживали су високопречасни протојереј-ставрофор Урош Оцокољић, пречасни презвитери Дарко Спасојевић, старешина храма, Радован Јаковљевић и Василије Вранић, а прислуживали су и пречасни ђакони Теодор Соколовић и Ненад Јаковљевић.

У току Евхаристијског сабрања у препуном храму, Владика Иринеј је рукоположио ипођакона Јована Аничића у свештени чин ђакона. Ђакон Јован је докторанд на Аристотеловом универзитету у Солуну и годинама се бави просветом при овом храму а познат је и као хоровођа, заједно са супругом Милицом, дечијег хора С.П.Д. Бранко Радичевић. Сабрани верници са радошћу су се придружили у усклику “аксиос”, “достојан” “He is worthy,” при рукоположењу и облачењу одежди новорукоположеног ђакона Јована.

У надахнутој беседи на Јеванђеље о исцелењу кћери хананејске жене и њеном дијалогу са Господом Исусом Христом, Владика Иринеј нагласио је значај нашег истрајавања у вери и тражења Христа чак и када Он, кроз љубав и промисао ради нашега спасења, дозвољава испите наше вере.

На крају Литургијског славља, када су се многи причестили Светим и Спасоносним Телом и Крвљу Господа Исуса Христа, Владика Иринеј честитао је ђакону Јовану и његовој породици на новој служби, говорећи о аврамовском гостољубљу породице Аничић и академској каријери ђакона Јована.

Владика Иринеј је такође захвалио и катедралном хору “Бранко Радичевић”, коме су се придружили учесници Симпосиона са свих страна Америке, за предивно појање и литургијско одговарање под вођством матушке Јелене Вранић.

Извор: http://www.sabornacrkva.org

Педесет година црквено-школске општине Светог Симеона Мироточивог у Јужном Чикагу

Од 12-ог до 14-ог септембра ове године одржана је тродневна прослава која је обележила педесетогодишњицу црквено-школске општине Свети Симеон Мироточиви у Јужном Чикагу.

Главна прослава је одржана са Светом Архијерејском Литургијом и свечаним банкетом у недељу 14. септембра на дан Црквене Нове године и на Сабор Српских Светитеља и преподобног Симеона Столпника.

Свету Архијерејску Литургију служио је Преосвећени Владика новограчаничко-средњезападноамерички г. Лонгин уз саслуживање девет свештеника и два ђакона: о. Марко Тодоровић из Милвоке, о. Јован Тодоровић из Флориде, о. Драгољуб Поповић из Тексаса, о. Марко

Пантић из Чикага, о. Стојко Кајевић из Чикага, о. Марко Матић из Мервила, о. Саша Петровић из Омахе, о. Александар Савић из источног Чикага и домаћин о. Лука Лукић, и ђакони Милован Гогић и Ненад Јаковљевић.

У току Свете Божанствене Литургије одржан је мали помен за све упокојене чланове и парохијане ове

наставак на 29. стр.

РЕСТАУРАЦИЈА ИКОНОСТАСА МАНАСТИРА КРУПЕ

Током октобра 2014. године са благословом Епископа далматинског Г. Фотија завршен је највећи део конзерваторско рестаураторских радова на иконостасу храма Успења Пресвете Богородице у манастиру Крупа. Ови радови односили су се првенствено на царске двери Герасима Зелића донете из Кијева 1789. и другу зону иконостаса са иконама апостола, рад неког од грчких мајстора који је радио на просторима Далмације током 18. века.

Планирано је да се у току следеће године на иконостас врате и оригинали престоних икона са припадајућим им сребреним оковима.

Конзерваторско-рестаураторске радове су извели стручњаци Покрајинског завода за заштиту споменика културе из Петроварадина у сарадњи са Министарством културе Републике Хрватске. Радове су финансирали Министарство културе Републике Србије и Епархија далматинска.

Састанак Свештеничког Братства Српске Православне Цркве у Северној и Јужној Америци

Уочи великог празника Покрова Пресвете Богородице, 13. октобра ове године, у манастиру Светога Саве у Либертивилу, Илиној, одржан је састанак Свештеничког Братства Српске Православне Цркве у Северној и Јужној Америци. Братско сабрање почело је молитвено, у подне, служењем акатиста Св. Николају жичком и охридском. Началствовао је Његово Преосвештенство Епископ Новограчаничко-средњезападноамерички Г. Лонгин. По свршетку службе, Владика се очинским речима обратио свештенству и присутнима, призвао благослов Божији на све и пожелео успешно сабрање. У манастирској трпезарији послужен је заједнички ручак за свештенство, студенте Богословског факултета и остале госте.

Састанак Свештеничког Братства који је почео непосредно после обеда био је веома садржајан и занимљив. Свештеници су у братској љубави износили своја мишљења о разним темама и питањима из живота наше Свете Цркве на нашем подручју. С обзиром да састанака ове врсте није било прилично одавно, предмета за разговор и размену мишљења било је доста. У сваком случају, било је веома пријатно видети ентузијазам и жељу свештенства да братство настави са радом на добро наше Свете Православне Цркве и народа. Отац Добривоје Милуновић, председник братства, отворио је састанак и изразио захвалност свештенству које се одазвало. Било је присутно двадесет презвитера и један ђакон. Председник је нарочито похвалио новоизабрану Управу која је била у пуном саставу, укључујући и оне са источне и западне обале, као и других удаљених држава.

На самом почетку сабрања свештенство се сагласило да заштитник братства буде Св. Николај жички и охридски. Иако су његове свете мошти 1991. године пренете у Србију, у родни му Лелић, део моштију остао је у гробу поред манастира где је првобитно био и сахрањен. Тако манастир Светога Саве, духовни центар Српске Православне Цркве у Америци, наставља да чува свети гроб Николајев, а он да чува манастир и све нас сабране у њему и око њега. Братство је изабрало одбор за допуну и евентуалну измену правила братства. По извештају благајника разматрани су и начини како да се фонд братства оплемењује, како би братство могло да настави да помаже школовање богослова и студената, удове попадије, издавачку делатност и друге добротворне активности. Усвојен је правилник за доделу стипендија којим ће се управа руководити, а који по потреби може бити допуњен или измењен у будућности. С обзиром да братство издаје годишњи календар, разговор о овом питању био је нарочито важан. Апелује се на све свештенике да промовишу календар у својим парохијама. Од других важних питања расправљало се о здравственом осигурању свештеника, нарочито млађих, који су на новооснованим и мисионарским парохијама, о издавачкој делатности браства, свештеничком образовању и другим предметима. Једногласно је усвојен предлог Епископа Максима и свештенства западноамеричке епархије да се наредне године у Финиксу, Аризона, одржи семинар за свештенике у трајању од најмање три дана.

По крају дана, као и на почетку, сабрање је настављено молитвом, то јест празничним бденијем поводом празника Покрова Пресвете Богородице, славе манастира Нова Грачаница. Сутрадан, окупљено око Владике Лонгина, свештенство је саслуживало на саборној Светој Литургији. Као и увек, слава је била молитвена и торжествена, уз присуство великог броја верника из свих крајева, које ни киша није омела да дођу под омофор Мајке Божије. Неко рече да никада до сада није било присутно толико свештеника. Хвала Мајци Божијој на њеноме дару!

Извор*: http://www.serborth.org*

Усташки натписи на Саборном храму у Карловцу

Православни храм Светог Николаја Мирликијског у Карловцу, у ноћи између 2. и 3. новембра 2014. године, претрпио је нови напад од стране за сада непознатог починиоца или више њих.

До сада је Саборни храм, који се иначе налази у строгом центру града, небројено пута био каменован и нападан од ‹›непознатих починиоца››, а овога пута вандали су исписали проусташке графите на зидовима храма и крајње гнусним натписима позивали на ново страдање напаћеног народа ових крајева.

Нажалост, овај храм је перманентно мета нецивилизованих вандала већ неколико година уназад, који својим потезима желе да сруше све мостове који воде ка суживоту. О овом злодјелу обавјештена је полиција. Надамо се да ће починиоци бити ухваћени и према њима примијенити се адекватне законске мјере и да овај случај неће остати само један од многих неријешених у последњих неколико година.

Извор: Епархија горњокарловачка

Педесет година општине....

Наставак са 27. стр.

црквено-школске општине и парохије, а затим, Епископ Лонгин је одржао дивну беседу о Црквеној Новој години – начало индикта. По завршетку Свете Литургије свештенство и верни народ ове парохије изашли су заједно код црквене капије где је био посебан догађај који је испунио славље, а на радост не само парохијана већ читаве чикашке заједнице Срба, свечано отварање и откривање табле са новим именом улице поред парохијског храма. Поменута улица која је носила име 114-та улица добила је ново име, тј. улица Светог Симеона коме је храм посвећен и који је заштитник парохије.

Отварању ове улице присуствовао је представник локалне општинске заједнице г-дин Ксон Пол, који је поздравио Еп. Лонгина, свештенике и све парохијане, похваљујући их као успешну, напредну и примерну црквену заједницу.

После отварања улице, прешло се у црквену салу која је била препуна народа, где је одржан свечани банкет са веома богатим културно-уметничким програмом црквеног хора "Јован Јовановић Змај", деце недељне школе и фолклорних група "Гаврило Принцим и Божур". Госте су за време ручка поздравили протојерej Лука Лукић, парох, Петар Раленовић, председник црквено-школске општине, Катарина Павловић, председница Кола Сестара, Раде Самарџија, председник црквеног хора, Анђелија Тодоровић, председница фолклорне групе, Милица Кнежевић, директор недељне школе, прота Драгољуб Поповић, г. Славко Пановић, председник Српске Народне Одбране, као и организатори прославе Петар Самарџија и Мара Бараћ.

Господин Ранко Јовичевић, водитељ програма, својим умећем и богатим речником успешно је водио програм на задовољство свих присутних. На крају богатог и свечаног програма Пресвећени Владика Лонгин је честитао на прослави желећи свим пристутним благословен и успешан рад у парохији похваљујући их као напредну и примерну, а нарочито децу која су својим песмама и играма у предивним народним ношњама дочарала богатство српске културе.

Прослава педесетогодишњице у парохији Св. Симеона била је свечана и тожерствена и миломе Богу приступачна а која ће се памтити много година. Благодарни, пре свега, Господу у Тројици, Оцу, Сину и Светоме Духу, су парох и парохијани црквено-школске општине, а затим и свим организаторима и помагачима јубилеја.

Прота Лука С. Лукић, Чикаго

Патријарх српски Иринеј у посети Светој Гори

Његова Светост Патријарх српски **г.** Иринеј стигао је **20.** октобра **2014.** године на Свету Гору**.** Будући да патријарх Павле **у** том својству првојерарха Српске Цркве није долазио на Свету Гору**, а** да је **и** патријарх Герман Атос посетио давне **1978.** године**,** показује се да је ово прва посета Српског Патријарха Светој Гори после пуних **35** година**.**

Устаљени светогорски поредак обавезује све поглаваре помесних Православних Цркава да по самом уласку на тло Свете Горе посете седиште Свете Горе, Свештену општину у Кареји. Патријарха је пред историјском протатском црквом, која чува чувену чудотворну икону Богородице „Достојно јест" и коју је осликао најзнаменитији византијски иконописац Панселинос, дочекао Протос – Управитель Свете Горе отац Симеон из свештеног манастира Дионисијата (мандат на годину дана добијају представници најстаријих пет светогорских манастира: Свете Лавре,

Наставак на 30. стр.

Кроз хришћански свет

Одржан Трећи међународни симпосион посвећен пасторалној служби у области здравства

На грчком острву Родосу од 8. до 12. октобра 2014. године одржан је Трећи међународни симпосион који је био посвећен пасторалној служби у области здравства.

Наиме, Цариградска патријаршија развила је и организовала мрежу помоћи болесним особама. У циљу што боље едукације ангажованих у мрежи пасторалне подршке иста Патријаршија организовала је Трећи међународни симпосион на острву Родосу. Тема овогодишњег Симпосиона била је ТРАУМА, тј. рана. Ова тема је обрађена са свих аспеката: здравственог, теолошког, психолошког, духовног, социјалног, еклисиолошког, итд.

Нашу СП Цркву представљали су Његово Преосвештенство г. Хризостом, Епископ зворничко-тузлански и господин др Душан Јовановић, замјеник директора Ургентног центра у Београду. На Симпосиону били су првенствено делегати Цариградске (Васељенске) патријаршије, али и представници Патријаршија: Александријске, Антиохијске, Руске, Српске, Румунске, Бугарске те Архиепископија: Атинско-јеладске, Кипарске, итд.

Извор: http://eparhijazvornickotuzlanska.info

Патријарх српски Иринеј у посети Светој Гори

Наставак са 29. стр.
Манастира Светог апостола Павла, Хиландара, Ватопеда и Дионисијата).

Уследила је доксологија и посета Епистасији, Управи Свете Горе, која броји двадесет представника, по једног из сваког од манастира Свете Горе. Преподобни отац Симеон поздравио је Његову Светост Патријарха српског г. Иринеја речима добродошлице, на које је Патријарх узвратио, подсећајући на везаност породице Немањића, Саве и Симеона, као и других чланова светородне лозе, који су на мудрости Свете Горе, монашке философије живота и византијског законодавства, устројили Православну Цркву у Србији и српску државност, везујући је дугорочно за идеал Вечног Живота и Непролазног Царства Божјег.

Незаобилазна станица у посети Кареји увек је испосница Светог Саве, место где је према предању настао Карејски типик Светог Саве и где се и данас чува светитељево завештање да је боље сунце да стане, него ли да престане читање Псалтира, који се овде прочита цео у току дана. То постиже, читајући га на смену, неколицина монаха, на челу са усрдним оцем Никодимом, који је – молећи се Мајци Божјој Млекопитатељници која се овде чува – успео не само да одржи ово правило Светог Саве, него и да препороди и оживи целу испосницу, реновирајући је из основа.

По завршетку свечаног ручка, приређеног у Свештеној општини, у част првојерарха Српске Православне Цркве, Патријарх је наставио пут до манастира Хиландара, где га је дочекало манастирско братство на челу са Високопреподобним игуманом Методијем.

Дочеку Патријарха присуствовали су и г. Милета Радојевић, директор Управе за односе са верским заједницама при Влади Републике Србије, генерални конзул у Солуну г. Синиша Павић, али мноштво верника који су ових дана испунили манастир и помажу молитвено, физичким радом или прилозима обнову манастира која је како смо могли видети у пуном јеку.

Патријарх Иринеј је присуствовао вечерњем богослужењу, а потом се за трпезом обратио свима присутнима говорећи о значају свештеног манастира Хиландара и његове обнове у светлу нашег свенародног препорода. „Највиши узлет и процват културе и духовности наш народ је доживео управо у вековима највиших духовних домета манастира Хиландара. Зато је неопходно да сви у мери својих могућности дамо допринос обнови личној и свенародној, али и обнови манастира и монаштва, који су плућа Цркве и духовног живота,“ истакао је Патријарх.

Патријарх се потом, заједно са игуманом и братством, поклонио светим моштима које се чувају у Хиландару и обишао манастирску ризницу, радове на обнови, информишући се исцрпно о детаљима обнове, као и манастирску економију, која је доживела процват проширењем капацитета за производњу маслиновог уља и нарочито винарије, која је већ најавила излазак својих производа на домаће и страно тржиште.

Његова Светост је благословио труд монаха и њихових многобројних помагача и сарадника, углавном Срба, али и Грка, и пробао неке од плодова овог благословеног поднебља, задовољно констатујући да младо хиландарско братство, које тренутно броји око педесет монаха, вредно ради и развија се, духовно и материјално, заузимајући међу светогорским братствима оно место које му по свему припада, враћајући макар део од старог сјаја и угледа.

Извор: spc.rs
фото*: http://www.amen.gr/article19510*

Митрополит волоколамски Иларион: Хришћанске вредности у доба глобализације

(Митрополит Хиларион волоколамски, је председник Одељења за међуцрквене односе Московске Патријаршије.)

…Данас можемо често чути аргумент критичара религија који се питају: ако су наши преци били тако религиозни, зашто је наша прошлост била тако застрашујућа са толико много ратова, жртава и неправди? Одговор на ово питање је сасвим једноставан: људи су примили десет Божјих заповести, али их нису поштовали. И заиста, у наше дане већина Европљана – хришћани, муслимани, Јевреји и чланови других религија – слажу се да су ових Десет Божјих заповести значајне, али ипак неки од њих не држе их се. У свом свакодневном животу људи занемарују ове вредности које сачињавају основицу наше цивилизације. Речено је: ‘’Не убиј!’’, па ипак људи убијају и чак оправдавају убијање. Речено је: ‘’Не чини прељубе!’’, па ипак друштво је створило читаву индустрију разврата.

Данас се на европском континенту одвија свесна и доследна разградња система вредности на којима је вековима изграђиван живот наших предака. Ако погледамо не на јавно мњење и не на став верујућих, него у званичне документе Европске уније, наћи ћемо јасну потврду овога. У преамбули Повеље о основним правима Европске уније наводи се да су заједничке вредности: достојанство људске личности, слобода, равноправност и солидарност, демократија и владавина права. У овом списку, као и у другим фундаменталним документима Европске уније, не помињу се хришћанске вредности, нити допринос хришћанства у вишевековном процесу који је преобратио варварска племена насељена на територији Европе у високу цивилизацију.

Наставак на следећој страници

Протојерej-ставрофор Недељко Лунић

Са речима благодарности угледним протојерејима-ставрофорима Недељку Лунић и Раду Мерик

За време своје пастирске службе свештеник проповеда, учи и води не само поверену му паству, него и оне друге које индиректно дотиче његова проповед, пример, дело и писана реч.

Црква вођена Духом Светим наставља своју мисију и рад на ширењу Јеванђеља – Благе Вести кроз оне које Господ призва у ту узвишену службу имајући крајњи циљ нашег живота, тј. Царство Божије и живот вечни.

Двојица угледних прегаоца на њиви Господњој свакако су протојереји-ставрофори Недељко Лунић и Раде Мерик, по благослову Епископског Савета СПЦ у Северној и Јужној Америци, умировљени уредници Стазе Православља. Протојерej-ставрофор Раде Мерик вршио је дужност уредника енглеске секције у Стази Православља пуних 34 године, и њему упућујемо речи дубоке захвалности. Енглеска секција Стазе у овом броју објављује чланак о његовом вишегодишњег раду у информативној служби СПЦ у Северној и Јужној Америци. Овде, пак, желимо да изразимо нашу неизмерну захвалност угледном свештенику и уреднику српске секције Стазе који је пуних 36 година уредно, благовремено, одговорно и увек спремно вршио поверену му дужност.

По својој личној молби протојерej-ставрофор Недељко Лунић је ове године разрешен дужности уредника српске секције Стазе и као такав одлази у заслужени статус умировљених уредника. Његово вишегодишње искуство и рад свакако ће недостајати, но познавајући га, сигурни смо да ће он и даље својим позитивним речима и ставовима наставити да помаже рад Цркве на америчком континенту.

Издвајамо његове личне речи захвалности и његову дубоку свест о значају Стазе у животу Цркве: *"Дуг је то период, од тридесет и шест година, и неминовно било је извесних пропуста, како у питању садржаја, тако и других мањих техничких сметњи. Но, ипак треба нагласити да је црквени лист стајао на висини, увек на линији црквено-канонског поретка и учења Православне цркве. Црквени лист је и информативног карактера, те су често догађаји из црквеног живота на овим странама налазили место на страницама листа. С обзиром да је лист формат новине, то се више и указивало на догађаје, славе и прославе, празнике и посланице, одлуке, итд., а мање на теолошке садржине. Међутим, с обзиром да лист прелази на формат часописа и издаваће се тромесечно, то ће се само у кратким цртама осврtати на догађаје из црквеног живота у нашим епархијама, а више на чланке теолошке садржине од наших познатих и признатих теолога, свештенства и мирјана, теолошки образованих"*.

Најпреподобнијем протојерeју-ставрофору Недељку желимо благољетствије и добро здравље, мир у души са сазнањем да Господ награђује своје верне служитеље вечним добрима која са чврстом вером сви очекујемо у незалазни дан Господњи. Хвала Вам Прото!

Наставак са претходне странице

Сећам се искрених, али неуспешних покушаја европских хришћанских заједница да успоставе историјску и моралну правду у свом покушају да се сама реч хришћанство спомене у основним документима Европске уније. Творци европске будућности били су глуви на глас здравог разума када су указивали на то да помињање хришћанског наслеђа може вређати осећања представника других религија и атеиста. У самој ствари, секуларизам свакако није неутрално место за све религије. Напротив, он пердставља схватање света које подједнако одбацују све религије. Милитантни секуларизам је објавио рат религијском погледу на свет из разлога што полазе од потпуно различитих претпоставки и воде потпуно различитим резултатима.

Најважнији задатак Цркве је да помаже човеку у његовој борби против греха и страсти које уништавају личност и пустоше му душу. Секуларни поглед на свет полази од тога да појам греха нема право да постоји: нема ничег грешног по себи, за осуду је само огрешење једне личности о права и слободу друге личности. А што се тиче личног морала, то је свака личност слободна да одреди скалу моралних вредности према којој може да се оријентише. Оно што је грешно и аморално за једну личност, друга личност може да правда и тога се држи. Најглавније је да свако живи у миру и хармонији.

Рођен сам и одрастао у земљи где су власти насилно искорењивале религију и наметале безбожништво. У целом Совјетском Савезу је постојао чудовишни покушај, експеримент уништења религије као такве. Идеја о рођењу једног новог универзалног човека, грађанина света, лишеног верских предрасуда, за народе Совјетског Савеза било је право историјско искуство. Скупо смо платили за ову идеологију која је коштала живота милиона оних људи који се нису уклапали у марксистичко-љењинистичке представе о светлој будућности.

Експеримент демонтаже религијских вредности показао се као експеримент о правој природи човека. То се огледало и у руској књижевности. Тако је писац Михаил Булгаков у својој приповести Псеће срце на алегоријски начин осликао изграђивање псећег срца у човека. Овај експеримент је довео до стварања човеколике животиње која није познавала моралне норме. Писац је искористио овакву протесну слику да би изразио идеју о бесмислености људског постојања ако у човеку не постоји људска душа, ако је сав његов живот мотивисан искључиво инстинктима и страстима, ако је лишен савести…

Извор: Московска Патријаршија
Превео: протођакон Радомир Ракић

Inside this issue:

- *A Special Interview, p. 4*
- *US Assembly of Bishops, p. 10*
- *Planning a St. Sava Program, p. 16*
- *Our View, p. 18*
- *Serbian Section, pp. 20-31*

Visit us online:
www.serborth.org

The Path of Orthodoxy
Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in the USA and Canada
P. O. Box 883,Bridgeport, WV 26330

Address Service Requested

Non-Profit Organization
U.S. Postage Paid
Indiana, PA 15701
Permit No. 12

New from Sebastian Press

Published by the Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North and South America

The Christian Heritage of Kosovo and Metohija

is a vibrant testimony to the incredible efforts made by the Serbian Orthodox Church to create a spiritual culture, maintain its monuments, and preserve its inheritance in Kosovo and Metohija.

Hardbound and in full-color, this 1,000 page book is illustrated with over 400 color reproductions of all our most significant historical figures, monasteries, churches, frescoes, icons, and other artifacts.

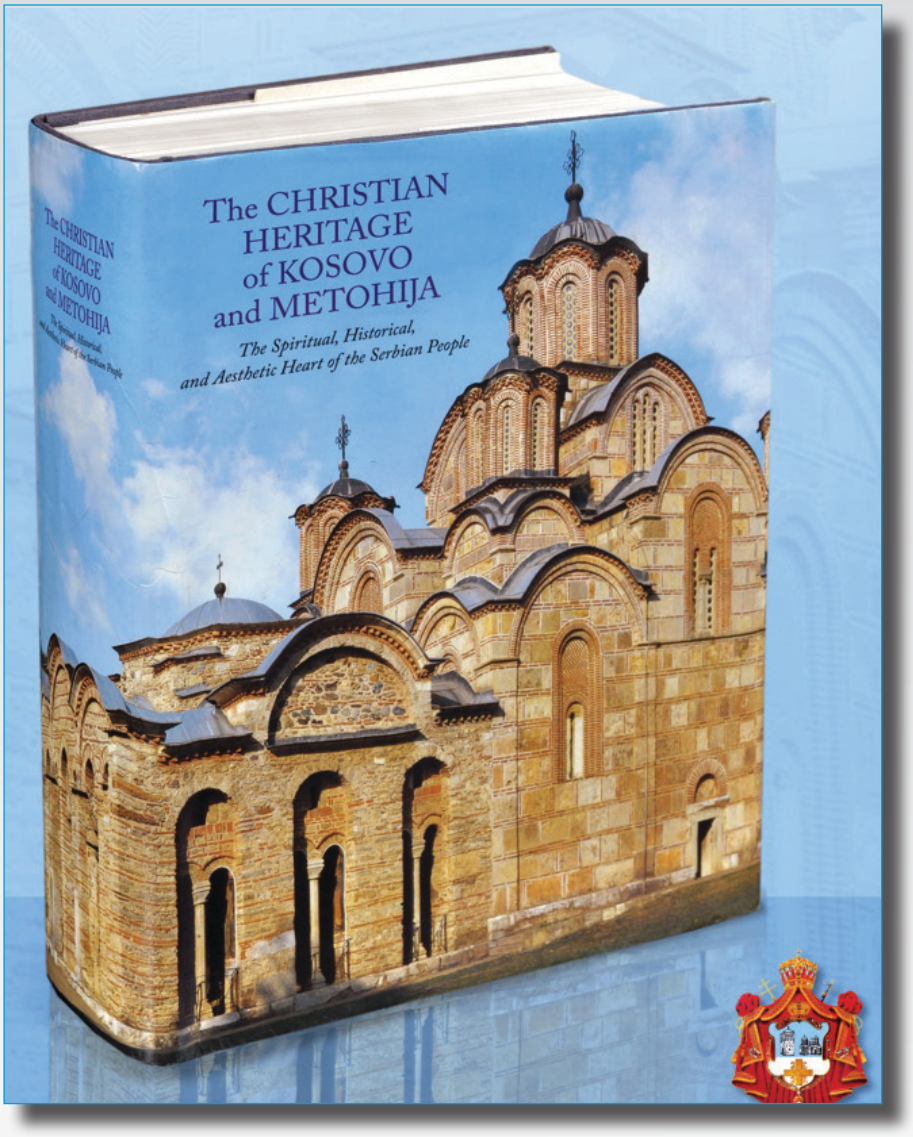

Order your copy today at a SPECIAL PRE-ORDER PRICE: $60

Regular price $150
Preorders before Release Date receive a 60% Discount!

ORDER YOUR COPY TODAY!!

For Ordering information:

Western American Diocese
1621 West Garvey Avenue • Alhambra, CA 91803
626 289 9061, 626 284 1484 (fax) or call Ana Denker at (847) 571-3600
e-mail: sebastianpressorders@gmail.com http://westsrbdio.org/sebastian-press